

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան և գործողության ոլորտը

1. Սույն օրենքը կարգավորում է հանրությանը և յուրաքանչյուր անձի թվային անվտանգ միջավայրում կամ բաց տեղեկությունների քաղաքականության իրականացման միջոցով արդյունավետ ու որակյալ ծառայություններ մատուցելու հետ կապված հարաբերությունները, որն ապահովում է նաև հանրային հսկողություն պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրենց պարտականությունների կատարման նկատմամբ, ինչպես նաև սահմանում է հանրային տեղեկություններին հասանելիության ապահովման, ամպային տիրույթում տեղակայման, այդ տեղեկությունների նկատմամբ հսկողություն, վերահսկողություն իրականացնելու եղանակները:

2. Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից սույն օրենքով սահմանված տեղեկությունների հավաքագրման, մշակման, օգտագործման, տվյալների շտեմարանների ստեղծման, դրանց կառավարման, տեղեկությունները հասանելի դարձնելու հետ կապված հարաբերությունների վրա: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է «Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» օրենքի իմաստով հանրային ծառայությունների ոլորտների իրավաբանական անձանց և սույն օրենքում նախատեսված պայմանագրեր կնքած իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց պատկանող շտեմարանների կամ տեղեկատվական համակարգերի վրա, որոնց միջոցով օրենքով նախատեսված լիազորությունների

իրականացման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում կատարվում է ֆիզիկական անձի նույնացում անձը հաստատող տվյալների հետ՝ անկախ այն հանգամանքից այդ տվյալները հավաքագրվում կամ մշակվում են օրենքի հիման վրա, թե տվյալների սուբյեկտի համաձայնությամբ:

3. Սույն օրենքի գործողությունը չի տարածվում Հայաստանի Հանրապետության վավերացված միջազգային պայմանագրերով կամ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ օրենքով պաշտպանվող տեղեկությունների կամ տվյալների շտեմարանների վրա:

Հոդված 2. Հանրային տեղեկությունների մասին օրենսդրությունը

1. Հանրային տեղեկությունների մասին օրենսդրությունը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից, սույն օրենքից և իրավական այլ ակտերից:

2. Եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են այլ նորմեր, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են վավերացված միջազգային պայմանագրի նորմերը:

3. Սույն օրենքում նշված տեղեկություններին հասանելիությունը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով:

Հոդված 3. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) **հանրային տեղեկություն** - պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների շտեմարաններում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և պաշտոնատար անձանց օրենքով նախատեսված գործառույթների (այսուհետև՝ պետական գործառույթ) իրականացման նպատակով և ընթացքում օրենքով սահմանված չափով և կարգով ձեռք բերված, գրանցված կամ ցանկացած եղանակով մշակված տվյալների ամբողջություն, անկախ նյութական կրիչից.

2) **Ինքնավար մարմին** - «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքով նախատեսված տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման հանձնաժողով.

3) **բաց տեղեկությունների քաղաքականություն** - թվային տիրույթում հանրային հասանելիության ապահովում այն տեղեկությունների նկատմամբ, որոնք օրենքով պաշտպանվող տեղեկություններ չեն հանդիսանում.

4) **հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալ** - պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված տվյալների շտեմարաններում հավաքագրված եզակի, չկրկնվող տվյալներ, որոնք հավաքագրվել են տվյալների շտեմարանում օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված գործառույթների, պարտականությունների կատարման ընթացքում.

5) **հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործում** - պետական գործառույթների իրականացման նպատակով և ընթացքում ձեռք բերված ու մշակված տեղեկությունների ստացում ու օգտագործում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կողմից օրենքով չարգելված ցանկացած նպատակի համար.

6) **տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակ** - միասնական վեբ-կայք կամ ծրագրային հավելված, որն ապահովում է հասանելիություն տեղեկատվություն տնօրինողների գործունեությանը և նրանց կողմից մատուցվող ծառայություններին առնչվող հանրային տեղեկություններին, բազմակի օգտագործման ենթակա տեղեկություններին, ինչպես նաև էլեկտրոնային ծառայություններին.

7) **տվյալների փոխանակման շերտ** - ծրագրային ապահովում, որը հնարավորություն է տալիս պետական տեղեկատվական համակարգին միացած շտեմարանների, ինչպես նաև այլ տեղեկատվական համակարգերի միջև ապահովել ցանցային կապ և փոխանակել տեղեկություններ թվային անվտանգ միջավայրում.

8) **տվյալների կատալոգ** - տվյալների կառավարման գործիք, որը պարունակում է համապարփակ տեղեկություններ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից մշակվող տվյալների և դրանց առնչվող մետատվյալների վերաբերյալ.

9) **բաց տեղեկություն** - տեղեկություններ, որոնց կարող է հասանելիություն ստանալ, օգտագործել, փոփոխել և տարածել յուրաքանչյուր ոք.

10) **տեղեկություններին հասանելիություն** - տեղեկություն պահանջող անձի հարցմանը պատշաճ կարգով պատասխանելու կամ թվային անվտանգ միջավայրում ծառայություններ մատուցելու կամ տեղեկության բացահայտմամբ տեղեկատվության ազատության իրականացման եղանակ.

11) **տեղեկատվական համակարգ** - «Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքով սահմանված համակարգ.

12) **ամպային տիրույթ** - վիրտուալ միջավայր ամպային ենթակառուցվածքում, որը նախատեսված է տեղեկատվական ռեսուրսների կառավարման և հոսթինգի համար.

13) **ամպային ծառայություն**՝ տվյալները և կիրառական ծրագրերը պահպանելու համար կիրառվող տեխնոլոգիա, որն աշխատում է ցանցի (առանձնացված կամ համացանցի) և վիրտուալ սերվերների միջավայրում և որն ամպային տեխնոլոգիայի կիրառմամբ հնարավորություն է տալիս մուտք գործել համօգտագործվող և մասշտաբային հաշվողական ռեսուրսների մի խումբ՝ առանց համակարգը փոփոխելու.

14) **ամպային ծառայության մատակարար**՝ ցանկացած կազմակերպություն, որն առաջարկում է հաշվողական ծառայություններ (պահուստավորում, մշակում, ցանցային կապ) համացանցի միջոցով.

15) **հանրային տեղեկությունների գաղտնիություն**՝ տեղեկատվական անվտանգության սկզբունք, որի խախտումը կարող է հանգեցնել տվյալների չարտոնված բացահայտման.

16) **հանրային տեղեկությունների ամբողջականություն**՝ տեղեկատվական անվտանգության սկզբունք, որի խախտումը կարող է հանգեցնել տվյալների չարտոնված ձևափոխման, ամբողջականության և իսկության խախտման, ինչպես նաև դրանց մասնակի կամ ամբողջական կորստի.

17) **Լիազոր մարմին** - «Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» օրենքի հավելվածի 16-րդ կետով թվարկված ոլորտներում

քաղաքականություն մշակող և իրականացնող պետական կառավարման համակարգի մարմին:

Հոդված 4. Լիազոր մարմնի իրավասություններ

1. Լիազոր մարմինն ունի հետևյալ իրավասությունները.

1) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում միասնական թվայնացված միջավայրի և թվային տնտեսության ձևավորման նպատակով թվային փոխակերպման, միասնական քաղաքականության մշակում և իրականացում.

2) թվային լուծումների ստեղծման և զարգացման շրջանակներում պետություն-մասնավոր համագործակցության խթանում.

3) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում տվյալների կառավարման և պահպանման միասնական համապարփակ քաղաքականության մշակում և իրականացում.

4) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում թվային փոխակերպման ոլորտում միջպետական համագործակցության ապահովում, միջազգային պայմանագրերով նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության պարտավորությունների կատարում.

5) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում տվյալների մշակման միասնական քաղաքականության ձևավորման ապահովումը.

6) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում ամպային ծառայությունների ներդրման միասնական քաղաքականության մշակում և իրականացում.

7) Համագործակցելով Ինքնավար մարմնի հետ՝ միջազգային ստանդարտների հիման վրա պետական ամպային ենթակառուցվածքային ազգային ստանդարտների մշակում և ներկայացում ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմնի հաստատմանը.

8) Հանրային իշխանության մարմինների կողմից թվային փոխակերպման ծրագրերի իրականացման և այդ ծրագրերի ֆինանսավորման գործընթացի համակարգում:

2. Հանրային իշխանության մարմինների կողմից թվային փոխակերպման ծրագրերի իրականացման և այդ ծրագրերի ֆինանսավորման գործընթացի համակարգման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 5. Հանրային տեղեկությունների բազմակի օգտագործում

1. Բազմակի օգտագործման կարող է տրվել միայն այն հանրային տեղեկությունը, որը չի հանդիսանում օրենքով պաշտպանվող տեղեկություն: Եթե օրենքով պաշտպանված է հանդիսանում հանրային տեղեկության մի մասը, ապա բազմակի օգտագործման կարող է տրամադրվել տեղեկության այն մասը, որը չի հանդիսանում օրենքով պաշտպանված տեղեկություն կամ հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործումը հնարավոր է, եթե այն չի պարունակում օրենքով պաշտպանված տեղեկության բացահայտման վտանգ:

2. Հանրային տեղեկությունների փոխանակումը պետական մարմինների միջև իրենց պետական գործառույթների իրականացման նպատակով չի հանդիսանում հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործում:

3. Արգելվում է կնքել պայմանագրեր, որոնք պայմանագրի մյուս կողմին տալիս են հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործման բացառիկ իրավունք, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նման պայմանագիր կնքելու թույլտվություն տալիս է Կառավարությունը, ելնելով պետական անվտանգության, հանցագործությունների կանխման կամ բացահայտման, ինչպես նաև այլ հանրային շահերի պաշտպանության նպատակներից: Այդ պայմանագրերի կնքման հիմնավորումները և դրանց արդիականությունը տվյալ տեղեկատվությունը տնօրինողի կողմից ենթակա է վերանայման առնվազն երկու տարին մեկ:

4. Եթե հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործման տրամադրումը խախտում է անձի մասնավոր և ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը, ապա այդ հանրային տեղեկությունն արգելվում է տրամադրել բազմակի օգտագործման: Այդ դեպքում կարող է տրամադրվել հանրային տեղեկության այն մասը, որը չի խախտում անձի մասնավոր և ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը կամ տեղեկությունը պետք է տրամադրվի օգտագործման այնպես, որպեսզի չխախտի անձի մասնավոր և ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը:

5. Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին հանրային տեղեկությունը բազմակի օգտագործման համար տրամադրվում է «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքով նախատեսված կարգով և չափով, լիցենզային պայմանագրի հիման վրա:

6. Հանրային տեղեկությունների օրենքով սահմանված կարգով տրամադրումը ներառում է նաև այդ տեղեկության բազմակի օգտագործման իրավունքը: Եթե տեղեկատվություն տնօրինողը լիցենզային պայմանագրի միջոցով պայմաններ է սահմանել մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտ հանդիսացող հանրային տեղեկության օգտագործման համար, ապա այդ տեղեկությունն օգտագործվում է լիցենզային պայմանագրի պայմաններին համապատասխան:

7. Պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների շտեմարանի հանրային տեղեկությունների կրկնօրինակումը ցանկացած կրիչի վրա, հետագայում որպես ճշգրիտ, արդիական տվյալ կամ տեղեկություն տեղեկատվական համակարգերի միջոցով ծառայություններ մատուցելու համար, արգելվում է:

Հոդված 6. Հանրային տեղեկություններին հասանելիության ապահովումը թվային անվտանգ միջավայրում

1. Սույն օրենքով սահմանված դեպքերում տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է ապահովել հանրային տեղեկություններին հասանելիություն թվային ձևաչափով: Թվային ձևաչափով հասանելության դեպքում կիրառվում են ծրագրային հավելվածներ, հավելվածների ծրագրավորման միջերեսներ (API), հարթակներ, որոնք պետք է հնարավորություն տան անմիջապես բացահայտել, նույնականացնել և վերծանել կոնկրետ տվյալներ, ներառյալ առանձին փաստեր կամ դրանց ներքին կառուցվածքը (այսուհետ՝ մեքենայալնթեռնելի ձևաչափ):

2. Տեղեկատվություն տնօրինողը, որպես կանոն, հանրային տեղեկությունները բացահայտում է թվային ձևաչափով: Եթե հանրային տեղեկության բացահայտման համար հանրային տեղեկության փոխակերպումը թվային ձևաչափի անհնար է կամ այդպիսի փոխակերպումն անհամաչափ մեծ ջանք կպահանջի տեղեկատվության տնօրինողից, ապա տրամադրվում է մուտք բաց տեղեկություններին՝ իրենց սկզբնական ձևաչափով կամ ցանկացած այլ ձևաչափով:

3. Հանրային տեղեկությանը թվային ձևաչափով հասանելիություն ապահովելու համար կատարվող ողջամիտ ծախսերը ենթակա են հատուցման: Այդ ծախսերի ձևավորման (հաշվարկի) կարգը և առավելագույն չափը սահմանում է Կառավարությունը՝ հիմք ընդունելով տեղեկությանը հասանելիություն ապահովելու ծախսերը: Հանրային տեղեկության տրամադրման համար «Պետական տուրքի մասին», «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» օրենքներով և այլ օրենքներով սահմանված կարգով ու չափով կարող է գանձվել տուրք կամ վճար:

4. Տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է իր պաշտոնական կայքում տեղադրել հանրային տեղեկության հասանելիության ապահովման փոխհատուցման և այլ օրենքներով սահմանված կարգով ու չափով գանձվող տուրքերի կամ վճարների չափերը, հանրային տեղեկությանը հասանելիություն ստանալու կարգը և պայմանները:

5. Եթե անձը պահանջում է ստանալ հանրային տեղեկություն, որը պարունակում է իր վերաբերյալ օրենքով պաշտպանված տեղեկություն կամ որպես օրինական ներկայացուցիչ կամ լիազորագրի հիման վրա պահանջում է հանրային տեղեկություն երրորդ անձի վերաբերյալ, ապա տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է էլեկտրոնային նույնականացման միջոցով նույնականացնել հարցում կատարող անձին:

6. Սույն հոդվածում նշված հանրային տեղեկություններին (այդ թվում՝ բաց) հասանելիություն ապահովվում է տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի միջոցով:

Հոդված 7. Հանրային տեղեկությունների բացահայտումը

1. Հանրային տեղեկության բացահայտումը տեղեկատվություն տնօրինողի կողմից սույն օրենքով սահմանված կարգով հասանելիության տրամադրումն է հանրային տեղեկություններին՝ առանց հանրային տեղեկություն պահանջող անձի կողմից հարցում կատարելու:

2. Հանրային տեղեկությունների բացահայտումը ներառում է նաև այդ տեղեկությունների օրենքով սահմանված կարգով բազմակի օգտագործման իրավունքը: Եթե տեղեկատվություն տնօրինողը լիցենզային պայմանագրի միջոցով

պայմաններ է սահմանել հանրային տեղեկության օգտագործման համար, ապա այդ տեղեկությունն օգտագործվում է լիցենզային պայմանագրի պայմաններին համապատասխան:

3. Տեղեկատվություն տնօրինողները պարտավոր են անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում բացահայտել իրենց գործունեությանն առնչվող այն հանրային տեղեկությունները և դրանցում կատարված փոփոխությունները, որոնք օրենքով սահմանված կարգով չեն դասակարգվել պետական գաղտնիքի կամ սահմանափակ տարածման այլ տեղեկությունների շարքին:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված հանրային տեղեկություններում կատարված փոփոխությունները բացահայտվում են դրանք կատարվելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

5. Հանրային տեղեկությունների բացահայտման կարգը և շրջանակը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 8. Տեղեկատվություն տնօրինողների պաշտոնական կայքէջը

1. Հանրապետության նախագահի, Ազգային ժողովի և վարչապետի աշխատակազմերը, պետական կառավարման համակարգի մարմինները, անկախ պետական և ինքնավար մարմինները, տարածքային կառավարման մարմինները, օրենքով սահմանված կարգով խոշորացված համայնքները, Երևան և Գյումրի համայնքները պարտավոր են իրենց գործունեության լուսաբանման և հանրային տեղեկությունների բացահայտման համար ունենալ և սպասարկել պաշտոնական կայքէջեր, ապահովել դրանց անվտանգությունը: Սույն մասում նշված մարմինների կայքէջերին, դրանց սպասարկմանը և անվտանգությանը ներկայացվող պահանջները սահմանում է Կառավարությունը: Սույն մասում նշված մարմինների կայքէջերին ներկայացվող պահանջները մշակելիս հաշվի են առնվում նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները:

2. Պաշտոնական կայքէջերի սպասարկումը և անվտանգության ապահովումն իրականացվում է համապատասխանաբար պետական կամ համայնքային բյուջեի միջոցների հաշվին:

Հոդված 9. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակ և տվյալների կատալոգ

1. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակը ձևավորում է Ինքնավար մարմինը՝ համագործակցելով պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ (ծառայություն մատուցողներ): Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակն ապահովում է օգտատերերի հարմարավետությանը միտված աշխատանք՝ թվային ծառայությունների ստեղծմամբ: Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակում ընդգրկված թվային ծառայությունների մատուցմանը ներկայացվող անվտանգության ու տեխնիկական ընդհանուր պահանջները սահմանում է Ինքնավար մարմինը:

2. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի կառավարումն ու զարգացումն ապահովում է Ինքնավար մարմինը՝ պետական բյուջեի կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին:

3. Համապատասխան մարմինները պարտավոր են իրենց կողմից մատուցվող ծառայությունները ինտեգրել ու հասանելի դարձնել տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակում և ապահովել ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ հանրային տեղեկությունների ու տվյալների ճշգրտությունը, արդիականությունն ու հասանելիությունը:

4. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի միջոցով մատուցվում են առնվազն հետևյալ ծառայությունները.

1) հասանելիություն է ապահովվում հանրային ծառայությունների կատալոգին.

2) ապահովվում է հանրային ծառայությունների հետադարձ կապը և գնահատումը.

3) ապահովվում է հանրային ծառայությունների վերաբերյալ ծանուցումները.

4) տվյալների սուբյեկտին հասանելիություն է ապահովվում իր անձնական տվյալներին և փաստաթղթերին.

5) ապահովվում է հանրային ծառայությունների հետագծելիությունը, այդ թվում՝ տվյալների սուբյեկտի համար:

6) ապահովվում է պետական մարմինների հետ հաղորդակցությունը:

5. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի կառավարման կարգը, անձնական տվյալները մշակելու, օգտագործելու և հասանելիություն ապահովելու կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

6. Տվյալների կատալոգը ձևավորում և վարում է Ինքնավար մարմինը: Տվյալների կատալոգն ապահովում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների օրենքով վերապահված լիազորությունների շրջանակում մշակվող տվյալների ակտիվների կառավարումը՝ ապահովելով յուրաքանչյուր մարմնում մշակվող տվյալների ցանկի վերաբերյալ սպառիչ տեղեկություններ, այդ տվյալները փնտրելու և գտնելու համար օգտատերերի հարմարավետությանը միտված ծառայություններ (այդ թվում՝ բաց տեղեկություններին)՝ օգտագործելով մետատվյալներ:

7. Մետատվյալները պետք է պարունակեն բավարար տեղեկություններ տվյալների ակտիվների բնութագրերի և հատկությունների մասին: Տվյալների կատալոգում կարող են օգտագործվել.

1) տեխնիկական մետատվյալներ, որոնք նկարագրում են տվյալների կառուցվածքը:

2) գործընթացային մետատվյալներ, որոնք նկարագրում են տվյալների ակտիվի ստեղծման, հասանելիության և օգտագործման պատմությունը:

3) գործարար մետատվյալներ, որոնք նկարագրում են տվյալների ակտիվի գործարար արժեքը, թույլ տալով օգտատերերին գնահատել դրանց արդիականությունը, ճշգրտությունը և կիրառելիությունը որոշակի դեպքերում:

8. Արգելվում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից մշակվող, սակայն տվյալների կատալոգում չներառված տվյալի փոխանակումը պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով:

9. Տվյալների կատալոգի կառավարումն ու զարգացումն ապահովում է Ինքնավար մարմինը՝ պետական բյուջեի կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցների

հաշվին: Տվյալների կատալոգի ձևավորման, վարման և թարմացման կարգը հաստատում է հնքնավար մարմինը:

Հոդված 10. Տվյալների հաղորդակցման ցանցին հասանելիությունը

1. Յուրաքանչյուր անձի պետք է հնարավորություն ընձեռվի «Գրադարանների և գրադարանային գործի մասին» օրենքով նախատեսված պետական կամ համայնքային գրադարաններում ինտերնետի միջոցով անվճար օգտվելու հանրային տեղեկություններից:

2. Պետական կամ համայնքային գրադարաններում ինտերնետի միջոցով անվճար հանրային տեղեկություններից օգտվելու ապահովման կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 11. Տվյալների շտեմարան

1. Տվյալների շտեմարանը տվյալների համակարգված ամբողջություն է, որը ստեղծվում կամ մշակվում է պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց տեղեկատվական համակարգերում և որն օգտագործվում է օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով կամ դրանց հիման վրա ընդունված այլ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված գործառույթների իրականացմամբ ծառայություններ մատուցելու համար:

2. Տվյալների համակարգված ամբողջությունը, որը մշակվում է տվյալների շտեմարանում, կարող է բաղկացած լինել միայն այլ շտեմարաններում պարունակվող հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալներից:

3. Տվյալների հավաքագրումը տվյալների շտեմարան իրականացվում է միայն մեկ հարցման սկզբունքի հիման վրա: «Մեկ հարցման» սկզբունքը ենթադրում է, որ քաղաքացին իր վերաբերյալ ցանկացած տեղեկություն մեկ անգամ տրամադրելով պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնին, ազատվում է նույն տեղեկությունը երկրորդ անգամ տրամադրելու պարտականությունից: Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, օրենքով նախատեսված դեպքերում նաև իրավաբանական ու ֆիզիկական անձինք,

պարտավոր են այդ տեղեկությունները սահմանված կարգով փոխանակել փոխգործելիության շրջանակում՝ տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով:

4. Տվյալների շտեմարանում հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալների մշակումից կարող են ձևավորվել սույն հոդվածի 1-ին մասում նախատեսված գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ նոր հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալներ կամ տեղեկություններ: Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ այն տվյալները կամ տեղեկությունները, որոնք գտնվում են մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը տրված իրավական ուժ ունեցող թղթային կրիչների (փաստաթղթերի) վրա, մուտք են արվում շտեմարան, որից հետո սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ծառայությունների մատուցման համար իրավական հիմք հանդիսանում է բացառապես շտեմարանում առկա տվյալը կամ տեղեկությունը: Իրավական ուժ ունեցող փաստաթղթերից տվյալների շտեմարան տվյալներ կամ տեղեկություններ մուտք անելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

5. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով նախատեսված դրույթները չեն տարածվում արտաքին գործերի, պաշտպանության, ազգային անվտանգության ոլորտներում լիազորված մարմինների և արտաքին հետախուզության ծառայության՝ օրենքով նախատեսված իրենց գործառույթների իրականացման նպատակով ստեղծված այն տվյալների շտեմարանների վրա, որոնց միջոցով իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ծառայություններ չեն մատուցվում:

Հոդված 12. Պետական տեղեկատվական համակարգ

1. Պետական տեղեկատվական համակարգը բաղկացած է պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված, տվյալների փոխանակման շերտին միացված տվյալների շտեմարաններից, այդ թվում՝ սույն օրենքով նախատեսված աջակցող համակարգերից և ապահովում է պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, սույն օրենքով, այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերում նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տեղեկատվական համակարգերի փոխգործելիությունը:

2. Պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցվելու համար շտեմարանը պետք է համապատասխանի սույն օրենքի հիման վրա հաստատված պահանջներին, այդ թվում՝ տվյալների պաշտպանության, փոխգործելիության և տեղեկատվական համակարգերի ավտանգության: Նշված պահանջներին համապատասխանությունը գնահատվում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտի իրականացման միջոցով, որը ներառում է նաև խոցելիության գնահատումը և ներթափանցման թեստավորումը: Սույն մասով նախատեսված աուդիտը սահմանված կարգով կազմակերպում և իրականացնում է Ինքնավար մարմինը: Աուդիտի իրականացման և շտեմարանները պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցման կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

3. Պետական տեղեկատվական համակարգը պետք է ապահովի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման միջոցով լուծումներ, որոնք հնարավորություն կտան ցանկացած ժամանակ ստույգ պարզել, այդ թվում՝ տվյալների սուբյեկտին, թե ում, ինչ նպատակով, երբ, ինչ ձևով և ինչ տեղեկությունից օգտվելու հնարավորություն է տրվել (հասանելիություն է ապահովվել) կամ փոխանցվել, որը պարունակում է անձնական տվյալներ, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

4. Պետական տեղեկատվական համակարգի կամ դրա սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված բաղկացուցիչ մասերի տեխնիկական սպասարկումն ապահովելու նպատակով Կառավարությունը կարող է ստեղծել իրավաբանական անձ կամ այդ գործառույթները վերապահվել որևէ իրավաբանական անձի:

Հոդված 13. Տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատկանող տեղեկատվական համակարգերը

1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք տեղեկատվական համակարգեր ձևավորում են (այսուհետ՝ ոչ պետական տեղեկատվական համակարգ) տեղական ինքնակառավարման մարմինների, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց օրենքով կամ

պայմանագրով նախատեսված պարտականությունների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման համար: Սույն հոդվածում նախատեսված համակարգերը սույն օրենքով սահմանված կարգով միացվում են պետական տեղեկատվական համակարգին, դրանում գրանցված տվյալների շտեմարաններին, տվյալների փոխանակման շերտին, անհրաժեշտության դեպքում այլ տեղեկատվական համակարգերի՝ թվային տիրույթում քաղաքացիներին որակյալ ու անվտանգ ծառայություններ մատուցելու նպատակով:

2. Պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված շտեմարաններին և տվյալների փոխանակման շերտին միանալու համար ոչ պետական տեղեկատվական համակարգը պետք է համապատասխանի սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասում նշված պահանջներին: Նշված պահանջներին համապատասխանությունը գնահատում է Ինքնավար մարմինը՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտի միջոցով:

Հոդված 14. Տվյալների շտեմարանների ստեղծում

1. Պետական մարմնի օրենքով նախատեսված լիազորության իրականացման կամ օրենքի հիման վրա ընդունված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի կիրարկումն ապահավելու նպատակով տվյալների շտեմարան ստեղծվում կամ ներդրվում է Կառավարության որոշմամբ, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

2. Օրենսդրությամբ նախատեսված ծառայություններ մատուցելու նպատակով ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի շտեմարանը ստեղծվում կամ ներդրվում է տեղական ինքնակառավարման մարմնի, իրավաբանական անձի օրենքով կամ կանոնադրությամբ համապատասխան լիազորություններ ունեցող մարմնի կամ ֆիզիկական անձի որոշմամբ:

3. Արգելվում է նույն տվյալների հավաքագրման և մշակման համար առանձին տվյալների շտեմարանների ստեղծումը, այդ թվում՝ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների օրենքով նախատեսված լիազորությունների իրականացմամբ ծառայությունների մատուցման կամ

պայմանագրի հիման վրա իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից ծառայությունների մատուցման նպատակով:

4. Մինչև տվյալների շտեմարանի ստեղծումը կամ տվյալների շտեմարանում հավաքագրված տվյալների կազմում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելը կամ տվյալների շտեմարանի աշխատանքի դադարեցումը տվյալների շտեմարանի կառավարիչը պարտավոր է հաստատել անհրաժեշտ բոլոր տեխնիկական փաստաթղթերը և ստանալ Ինքնավար մարմնի եզրակացությունը: Ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի շտեմարանների համար սույն մասում նշված անհրաժեշտ բոլոր տեխնիկական փաստաթղթերը հաստատում և Ինքնավար մարմնից եզրակացություն ստանում է տեղական ինքնակառավարման մարմինը, իրավաբանական անձի օրենքով կամ կանոնադրությամբ համապատասխան լիազորություններ ունեցող մարմինը կամ ֆիզիկական անձը: Մինչև տվյալների շտեմարանի ստեղծումը կամ տվյալների շտեմարանում հավաքագրված տվյալների կազմում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելը կամ տվյալների շտեմարանի աշխատանքի դադարեցումը անհրաժեշտ տեխնիկական փաստաթղթերի ցանկը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ և 6-րդ մասերով սահմանված պահանջները չեն տարածվում պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում չգրանցված այն տվյալների շտեմարանների համար, որոնք ապահովում են միայն համապատասխան մարմնի կամ իրավաբանական անձի կառավարման ներքին կարիքները կամ փաստաթղթերի շրջանառությունը:

6. Տվյալների շտեմարանը երեք տարին մեկ ենթակա է աուդիտի, որը ներառում է նաև խոցելիության գնահատումը և ներթափանցման թեստավորումը: Աուդիտի արդյունքում գնահատվում է տվյալների շտեմարանի համապատասխանությունը սույն օրենքի, այլ օրենքների և դրանց հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի և կիրառելի ստանդարտների պահանջներին: Աուդիտ սահմանված կարգով կազմակերպում կամ իրականացնում է Ինքնավար մարմինը:

7. Տվյալների շտեմարանների աուդիտի իրականացման կարգը և տվյալների շտեմարանների ստեղծման ու շահագործման կիրառելի ստանդարտները հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

8. Օրենքով նախատեսված կարգավորող և վերահսկող մարմինների կողմից կարգավորվող կամ վերահսկվող ոլորտներում կարող են սահմանվել ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի շտեմարանների ստեղծման ու շահագործման կիրառելի ավելի խիստ ստանդարտներ՝ հաշվի առնելով կարգավորվող ոլորտի առանձնահատկությունները: Սույն մասում նշված կիրառելի ավելի խիստ ստանդարտներ կարգավորող և վերահսկող մարմինները կարող են սահմանել նաև իրենց կողմից շահագործվող շտեմարանների համար: Այդպիսի ստանդարտներ սահմանված լինելու դեպքում սույն օրենքով նախատեսված աուդիտ իրականացվում է՝ հիմք ընդունելով նաև այդ պահանջները:

Հոդված 15. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը

1. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին է կամ իրավաբանական կամ ֆիզիական անձ, որը կազմակերպում է տվյալների շտեմարանի ստեղծումը, ներդրումը, տվյալների շտեմարանի կառավարումը ու ծառայությունների մատուցումը՝ օրենքով նախատեսված լիազորության իրականացման կամ օրենքի հիման վրա ընդունված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի կիրարկումը կամ պայմանագրով նախատեսված պարտականության կատարումն ապահովելու նպատակով: Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը պատասխանատու է տվյալների շտեմարանի կառավարման օրինականության, տվյալների շտեմարանի անվտանգության ապահովման, զարգացման ու կատարելագործման համար:

2. Տվյալների շտեմարանների կառավարման ոլորտը համակարգում է Ինքնավար մարմինը:

3. Տվյալների շտեմարանների կառավարումն իրականացվում է տվյալների շտեմարանի կանոնակարգի հիման վրա, որը հաստատվում է տվյալների շտեմարանի ստեղծման մասին Կառավարության որոշմամբ, Ինքնավար մարմնի եզրակացության հիման վրա, իսկ ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի

շտեմարանի դեպքում՝ տեղական ինքնակառավարման մարմնի, իրավաբանական անձի օրենքով կամ կանոնադրությամբ համապատասխան լիազորություններ ունեցող մարմնի կամ ֆիզիկական անձի որոշմամբ: Տվյալների շտեմարանի կանոնակարգով սահմանվում է նաև շտեմարանի կառավարիչը:

4. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը, տվյալների շտեմարանի կանոնակարգով սահմանված լիազորությունների շրջանակում, կարող է գնումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, պայմանագրի հիման վրա լիազորել իրավաբանական անձի կատարել տվյալների շտեմարանի ներդրման, տվյալների մշակման, տվյալների շտեմարանի թարմացման, տեխնիկական սպասարկման և անվտանգության ապահովման աշխատանքներ: Շտեմարանի կանոնակարգով, հաշվի առնելով տվյալների շտեմարանի առանձնահատկությունները, կարող է սահմանվել սույն մասում նշված բոլոր աշխատանքների կամ դրանց մի մասը փոխանցումը:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասում նշված իրավաբանական անձը պարտավոր է հետևել կառավարիչի ցուցումներին տվյալների շտեմարանի ներդրման, տվյալների մշակման և տվյալների շտեմարանի թարմացման ընթացքում, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով և սույն հոդվածի 4-րդ մասում նախատեսված պայմանագրի շրջանակներում պարտավոր է ապահովել տվյալների շտեմարանի անվտանգությունը:

6. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը ապահովում է տվյալների շտեմարանի կենտրոնացված տեխնոլոգիական միջավայրի ստեղծումն ու կառավարումը, օրենքով կամ շտեմարանի կանոնակարգով նախատեսված դեպքերում ապահովելով նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինների սեփական կամ պատվիրակված լիազորությունների իրականացման համար շտեմարանի օգտագործումը:

7. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչն ապահովում է տվյալների սուբյեկտների վերաբերյալ ոչ ճիշտ տվյալների ուղղումը (այդ թվում՝ տվյալների սուբյեկտի նախաձեռնությամբ): Տվյալների ուղղման ընթացակարգը պետք է ապահովի տվյալներում կատարված փոփոխությունների և ուղղումների

հետագծելիությունը: Տվյալների շտեմարանում ոչ ճիշտ տվյալների ուղղում կատարելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

Հոդված 16. Տվյալների շտեմարանի կանոնակարգը

1. Տվյալների շտեմարանի կանոնակարգը պետք է նախատեսի տվյալների շտեմարանի կառավարման, շահագործման, օգտագործման, պահպանման, վերակազմավորման և դադարեցման, այլ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի 4-րդ մասում նշված իրավաբանական անձի կողմից տվյալների մշակման և տվյալների շտեմարանի թարմացման, տվյալների շտեմարան հավաքագրվող տվյալների կազմի, հավաքագրման աղբյուրի, դրանք ներկայացնողների և ներկայացման, անհրաժեշտության դեպքում նաև շտեմարանի կառավարման այլ կազմակերպչական հարցերի վերաբերյալ դրույթներ:

2. Տվյալների շտեմարան տվյալներ ներկայացնողներ են՝ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները կամ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք, որոնք պարտավոր են տվյալներ ներկայացնել օրենքով կամ իրավական այլ ակտով կամ կնքված պայմանագրով սահմանված կարգով ու չափով կամ տվյալներ ներկայացնում են կամավոր հիմունքներով:

Հոդված 17. Տվյալների հավաքագրումը և մշակումը

1. Պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված տվյալների շտեմարանում տվյալների հավաքագրումը և մշակումը որպես սկզբնաղբյուր տվյալ կարող է իրականացվել միայն օրենքով սահմանված գործառույթների և մյուս տվյալների շտեմարանների սկզբնաղբյուր տվյալների հիման վրա:

2. Պետական տեղեկատվական համակարգում տվյալների սկզբնաղբյուր լինելը որոշվում է սույն օրենքով նախատեսված տեխնիկական փաստաթղթերի հիման վրա: Տվյալների շտեմարանի ստեղծման նպատակը համարվում է հիմնավորված, եթե մշակվող տվյալները հանդիսանում են սկզբնաղբյուր տվյալներ:

3. Տվյալներն ունեն իրավական ուժ, եթե հավաքագրվել, մշակվել և օգտագործվել են օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 18. Տվյալների շտեմարանի գրանցում

1. Տվյալների շտեմարանը պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցվում է Ինքնավար մարմինը, մինչև տվյալների շտեմարանի ներդրումը (շահագործումը): Տվյալների շտեմարանի գրանցման կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

2. Մինչև պետական տեղեկատվական համակարգում տվյալների շտեմարանի գրանցումը, Ինքնավար մարմինը պարտավոր է գնահատել տվյալների շտեմարանի տեխնիկական համապատասխանությունը և հավաքվող տվյալների ու դրանց աղբյուրների համապատասխանությունը օրենքով կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին: Սույն մասով նախատեսված գնահատման արդյունքում Ինքնավար մարմինը կազմում և տրամադրում է եզրակացություն, որը պետք է պարունակի նաև ներդաշնակեցման վերաբերյալ առաջարկություններ:

Հոդված 19. Տվյալների շտեմարանների հասանելիություն

1. Տվյալների շտեմարանում առկա մշակված հանրային տեղեկություններին հասանելիություն ապահովվում է, եթե դրանում պարունակվող տեղեկություններին հասանելիությունը սահմանափակված չէ օրենքով:

2. Տվյալների շտեմարանում մշակվող հանրային տեղեկություններին տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հասանելիություն կարող է տրամադրվել առևտրային կամ օրենքով նախատեսված նպատակներով օգտագործելու համար՝ տվյալների շտեմարանի կառավարչի հետ կնքվող պայմանագրի հիման վրա: Սույն մասում նշված պայմանագիրը կարող է կնքվել, եթե տեղական ինքնակառավարման մարմնի, իրավաբանական անձի ոչ պետական տեղեկատվական համակարգը բավարարում է պետական տեղեկատվական համակարգին միանալու սույն օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջները: Տվյալների շտեմարանի կառավարչի հետ

կնքվող պայմանագրի օրինակելի ձևը հաստատում է Ինքնավար մարմինը: Սույն մասում նշված՝ օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջներին բավարարելու հանգամանքը գնահատում է տվյալների շտեմարանի կառավարիչը: Տվյալների շտեմարանի կառավարչի դիմումի հիման վրա գնահատում կարող է իրականացնել Ինքնավար մարմինը, որի արդյունքում կազմվում և տրամադրվում է եզրակացություն:

3. Արտաքին գործերի, պաշտպանության, ազգային անվտանգության ոլորտներում լիազորված մարմինների և արտաքին հետախուզության ծառայությանը վերաբերող, տվյալների շտեմարան մուտքագրված տեղեկությունները կարող են օգտագործվել միայն Կառավարության կողմից սահմանված կարգով և դեպքերում:

Հոդված 20. Պետական տեղեկատվական համակարգին աջակցող համակարգեր

1. Տվյալների շտեմարանների անխափան և անվտանգ աշխատանքն ապահովում են պետական տեղեկատվական համակարգին աջակցող հետևյալ համակարգերը.

- 1) տվյալների դասակարգման համակարգը.
- 2) ազգային տարածական տվյալների ենթակառուցվածքը.
- 3) տեղեկատվական համակարգերի անվտանգության միջոցառումների համակարգը.
- 4) տվյալների փոխանակման շերտը.
- 5) պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված աջակցող համակարգերը ստեղծվում (ծնավորվում) են Կառավարության որոշմամբ, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ: Կառավարությունը հաստատում է նշված համակարգերի կիրառման կարգերը (կանոնակարգերը), եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ: Աջակցող համակարգերին ներկայացվող տեխնիկական պահանջները սահմանում է Ինքնավար մարմինը:

3. Պետական տեղեկատվական համակարգի սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 3-5-րդ կետերում նշված աջակցող համակարգերը կարող են ապահովվել

մասնավոր հատվածից օրենքով սահմանված կարգով ծառայությունների ձեռքբերման միջոցով՝ Կառավարության որոշմամբ: Սույն մասում նշված աջակցող համակարգերը ծառայությունների ձեռքբերման միջոցով ապահովելու դեպքում դրանց ներկայացվող պահանջները մշակում և Կառավարության հաստատմանն է ներկայացնում Ինքնավար մարմինը: Ազգային տարածական տվյալների ենթակառուցվածքի համակարգի սույն մասով նախատեսված իրավահարաբերությունների կարգավորումն իրականացվում է «Տարածական տվյալների մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

4. Պետական տեղեկատվական համակարգի և դրան միացած տվյալների շտեմարանների շահագործման համար աջակցող համակարգերի հասանելիությունը և օգտագործումը պարտադիր է: Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված աջակցող համակարգերը պարտադիր չեն ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի՝ սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 5-րդ մասում նշված տվյալների շտեմարանների շահագործման համար:

5. Աջակցող համակարգերի շահագործման պարտադիր պահանջից բացառություն կարող է արվել Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների կատարման նպատակով ձևավորված տվյալների շտեմարանների համար՝ Կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով:

6. Տվյալների փոխանակում պետական տեղեկատվական համակարգին պատկանող տվյալների շտեմարանների հետ կամ տվյալների շտեմարանների միջև իրականացվում է պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով:

7. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտին կարող են միանալ և անվտանգ թվային միջվայրում տվյալներ փոխանակել Ինքնավար մարմնի հետ կնքվող պայմանագրի հիման վրա, եթե փոխանակման շերտի միջոցով միացվող տվյալների շտեմարանի կառավարչի հետ կնքվել է շտեմարանին միանալու պայմանագիր: Տվյալների փոխանակման շերտին միանալու պայմանագիրը կարող է կնքվել, եթե ոչ պետական

տեղեկատվական համակարգը բավարարում է պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտին միանալու սույն օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջները: Սույն մասում նշված՝ օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջներին բավարարելու հանգամանքը գնահատում է Ինքնավար մարմինը, որի արդյունքում կազմվում և տրամադրվում է եզրակացություն: Տվյալների փոխանակման շերտին միանալու պայմանագրի օրինակելի ձևը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

8. Սույն հոդվածի 6-րդ մասի դրույթները չեն սահմանափակում իրավաբանական անձանց միջև տվյալների փոխանակումը տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով՝ Ինքնավար մարմնի կողմից սահմանված կարգով:

9. Արգելվում է պետական տեղեկատվական համակարգում առկա տվյալների պատճենահանումը կամ փոխանակումը տվյալների փոխանակման սույն օրենքով չնախատեսված շերտերի միջոցով:

Հոդված 21. Հանրային տեղեկությունների տեղակայումը (միգրացիան) ամպային տիրույթ

1. Ամպային տիրույթում տեղակայվող հանրային տեղեկությունների ամբողջականության, հասանելիության և անվտանգության համար պատասխանատու է տեղեկատվություն տնօրինողը:

2. Մինչև պետական տեղեկատվական համակարգի մաս կազմող տվյալների շտեմարաններում մշակվող հանրային տեղեկություններն ամպային տիրույթում տեղակայելու մասին որոշում կայացնելը, տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է գնահատել հանրային տեղեկությունների առկա պաշարն ու կառուցվածքը և սահմանված կարգով դասակարգել դրանք:

3. Տեղեկատվություն տնօրինողն ամպային ծառայության մատակարարի ընտրություն կազմակերպում է գնումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Ամպային ծառայությունների գնման գործընթացի մեթոդաբանությունը և կարգը հաստատում է Կառավարությունը:

4. Ամպային տիրույթում տեղեկատվական համակարգերի և պաշտոնական կայքէջերի անվտանգության նվազագույն պահանջները սահմանում է Կառավարությունը:

5. Ամպային տիրույթում հանրային տեղեկությունների և պաշտոնական կայքէջերի տեղակայման կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

6. Ամպային ծառայությունների մատուցման պայմանագրերում չպետք է նշվեն սահմանափակումներ, որոնք կխոչընդոտեն հանրային տեղեկությունների կամ պաշտոնական կայքէջերի միգրացիան դեպի այլ ամպային տիրույթ:

Հոդված 22. Սույն օրենքով սահմանված իրավունքների խախտման դեպքերի բողոքարկումը

1. Սույն օրենքով սահմանված իրավունքների խախտման դեպքերը կարող են օրենքով սահմանված կարգով բողոքարկվել դատարան:

Հոդված 23. Սույն օրենքով սահմանված պահանջների նկատմամբ հսկողությունը և վերահսկողությունը

1. Սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված պահանջների պահպանման նկատմամբ օրենքով նախատեսված կարգով վերահսկողություն և հսկողություն իրականացնում է Ինքնավար մարմինը:

Հոդված 24. Ինքնավար մարմնի հաշվետվությունը

1. Ինքնավար մարմինը մինչև յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 1-ը հրապարակում է հաշվետվություն նախորդ տարվա ընթացքում սույն օրենքի պահանջների պաշտպանության նպատակով իրականացված գործողությունների վերաբերյալ:

2. Հաշվետվությունը պետք է տեղեկություններ պարունակի սույն օրենքի պահանջների խախտումների, խախտումներ կատարած տեղեկատվություն տնօրինողների, բողոքների, հարուցված վարույթների, կիրառված տույժերի և սույն օրենքի կատարման հետ կապված այլ հանգամանքների վերաբերյալ:

3. Հաշվետվությունները տեղադրվում են Ինքնավար մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

4. Ի հավելումն սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված հերթական հաշվետվությունների, Ինքնավար մարմինը կարող է հրապարակել հաշվետվություններ սույն օրենքի կիրառման ընթացքում հայտնի դարձած էական հարցերի վերաբերյալ, որոնք ունեն համընդհանուր ազդեցություն կամ պահանջում են հրատապ կարգավորում:

5. Ինքնավար մարմինը սույն օրենքի կիրառման վերաբերյալ կարող է հրապարակել խորհրդատվական բնույթի ցուցումներ, ուղեցույցներ:

Հոդված 25. Եզրափակիչ մաս

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը:

Հոդված 26. Անցումային դրույթներ

1. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները սույն օրենքում նախատեսված գրադարաններում ինտերնետ կապի միջոցով հանրային տեղեկություններին հասանելիությունն ապահովում են մինչև 2026 թվականի հուլիսի 1-ը:

2. Պետական մարմինները պարտավոր են մինչև 2026 թվականի հուլիսի 1-ը ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ իրենց պաշտոնական կայքէջերը սույն օրենքից բխող պահանջներին համապատասխանեցնելու համար:

3. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ստեղծված և գործող ու սույն օրենքով նախատեսված պետական տեղեկատվական համակարգի հետ անհամատեղելի տվյալների շտեմարանների գործունեությունը ենթակա է դադարեցման սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

4. Տվյալների շտեմարանները, որոնք կրկնում են տվյալների այլ շտեմարաններ կամ հավաքագրում կամ պահպանում են միմյանց փոխլրացնող ու փոխկապակցված տվյալներ պետք է միաձուլվեն կամ համապատասխանեցվեն սույն

օրենքի պահանջներին՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

5. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը տվյալների շտեմարանների պահպանման կամ սպասարկման համար կնքված պայմանագրերը շարունակում են իրենց գործողությունը մինչև այդ պայմանագրերով սահմանված ժամկետի ավարտը, բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված տվյալների շտեմարանների համար կնքված պայմանագրերի, որոնք կարող են գործել մինչև այդ մասերում նշված ժամկետի ավարտը:

6. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ստեղծված և գործող տվյալների շտեմարանների սույն օրենքի պահանջներին համապատասխանության գնահատման և պետական տեղեկատվական համակարգին միացման կարգը մշակում և Կառավարության հաստատմանն է ներկայացնում Ինքնավար մարմինը: Սույն մասում նշված գնահատումն իրականացվում է Ինքնավար մարմնի կողմից:

7. Իրենց լիազորությունների շրջանակներում գործող իրավական ակտերի համապատասխանեցումը սույն օրենքին, ինչպես նաև սույն օրենքից բխող իրավական ակտերը, այդ թվում՝ տվյալների շտեմարանների վերաբերյալ, համապատասխան մարմինները պարտավոր են ընդունել մինչև 2026 թվականի հուլիսի 1-ը:

8. Սահմանել, որ մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից նույնականացման ազգային համակարգի, տվյալների անվտանգ փոխգործելիության և կիբեռանվտանգության ենթակառուցվածքների ներդրման և զարգացման նպատակով ստեղծված Հայաստանի տեղեկատվական գործակալություն հիմնադրամի ֆինանսավորումը շարունակվելու է իրականացվել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի միջոցների հաշվին սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու պահից մինչև Ինքնավար մարմնի ստեղծումն ու ամբողջական ձևավորումը (սույն օրենքից և այլ օրենքներից բխող բոլոր ենթաօրենսդրական նորմատիվ, ներքին ու անհատական իրավական ակտերի ընդունումը և ուժի մեջ մտնելը), բայց ոչ ավելի քան 2026 թվականը ներառյալ:

**ՏԵՂԵԿԱՆՔ
ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ**

Կ-1139¹-20.08.2025-ՊԻ-011/1

Առաջին ընթերցում

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան և գործողության ոլորտը

1. Սույն օրենքը կարգավորում է հանրությանը և յուրաքանչյուր անձի թվային անվտանգ միջավայրում կամ բաց տեղեկությունների քաղաքականության իրականացման միջոցով արդյունավետ ու որակյալ ծառայություններ մատուցելու հետ կապված հարաբերությունները, որն ապահովում է նաև հանրային հսկողություն պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրենց պարտականությունների կատարման նկատմամբ, ինչպես նաև սահմանում է հանրային տեղեկություններին հասանելիության ապահովման, ամպային տիրույթում տեղակայման, այդ տեղեկությունների նկատմամբ հսկողություն, վերահսկողություն իրականացնելու եղանակները:

2. Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից սույն օրենքով սահմանված տեղեկությունների հավաքագրման, մշակման, օգտագործման, տվյալների շտեմարանների ստեղծման, դրանց կառավարման, տեղեկությունները հասանելի դարձնելու հետ կապված հարաբերությունների վրա: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է «Հանրային ծառայությունները կարգավորող մարմնի մասին» օրենքի իմաստով հանրային ծառայությունների ոլորտների իրավաբանական անձանց և սույն օրենքում նախատեսված պայմանագրեր կնքած իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց պատկանող շտեմարանների կամ տեղեկատվական

համակարգերի վրա, որոնց միջոցով օրենքով նախատեսված լիազորությունների իրականացման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում կատարվում է ֆիզիկական անձի նույնացում անձը հաստատող տվյալների հետ՝ անկախ այն հանգամանքից այդ տվյալները հավաքագրվում ~~ե~~կամ մշակվում են օրենքի հիման վրա, թե տվյալների սուբյեկտի համաձայնությամբ:

3. Սույն օրենքի գործողությունը չի տարածվում Հայաստանի Հանրապետության վավերացված միջազգային պայմանագրերով կամ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ օրենքով պաշտպանվող տեղեկությունների կամ տվյալների շտեմարանների վրա:

Հոդված 2. Հանրային տեղեկությունների մասին օրենսդրությունը

1. Հանրային տեղեկությունների մասին օրենսդրությունը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից, սույն օրենքից և իրավական այլ ակտերից:

2. Եթե Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են այլ նորմեր, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են վավերացված միջազգային պայմանագրի նորմերը:

3. Սույն օրենքում նշված տեղեկություններին հասանելիությունը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով:

Հոդված 3. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) **հանրային տեղեկություն** (~~այսուհետ՝ տեղեկություն~~) - պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների շտեմարաններում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և պաշտոնատար անձանց օրենքով նախատեսված գործառույթների (այսուհետև՝ պետական գործառույթ) իրականացման նպատակով և ընթացքում օրենքով սահմանված չափով և կարգով

ձեռք բերված, գրանցված ~~է~~/կամ ցանկացած եղանակով մշակված տվյալների ամբողջություն, անկախ նյութական կրիչից.

2) **Ինքնավար մարմին** - «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքով նախատեսված տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման հանձնաժողով (~~այսուհետ՝ Ինքնավար մարմին~~).

3) **բաց տեղեկությունների քաղաքականություն** - թվային տիրույթում հանրային հասանելիության ապահովում այն տեղեկությունների նկատմամբ, որոնք օրենքով պաշտպանվող տեղեկություններ չեն հանդիսանում.

4) **հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալ** - պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված տվյալների շտեմարաններում հավաքագրված եզակի, չկրկնվող տվյալներ, որոնք հավաքագրվել են տվյալների շտեմարանում օրենքով ~~է~~/կամ պայմանագրով նախատեսված գործառույթների, պարտականությունների կատարման ընթացքում.

5) հանրային **տեղեկության բազմակի օգտագործում** - պետական գործառույթների իրականացման նպատակով և ընթացքում ձեռք բերված ու մշակված տեղեկությունների ստացում ու օգտագործում իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց կողմից օրենքով չարգելված ցանկացած նպատակի համար.

6) **տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակ** - միասնական վեբ-կայք կամ ծրագրային հավելված, որն ապահովում է հասանելիություն տեղեկատվություն տնօրինողների գործունեությանը և նրանց կողմից մատուցվող ծառայություններին առնչվող հանրային տեղեկություններին, բազմակի օգտագործման ենթակա տեղեկություններին, ինչպես նաև էլեկտրոնային ծառայություններին.

7) **տվյալների փոխանակման շերտ** - ծրագրային ապահովում, որը հնարավորություն է տալիս պետական տեղեկատվական համակարգին միացած շտեմարանների, ինչպես նաև այլ տեղեկատվական համակարգերի միջև ապահովել ցանցային կապ և փոխանակել տեղեկություններ թվային անվտանգ միջավայրում.

8) **տվյալների կատալոգ** - տվյալների կառավարման գործիք, որը պարունակում է համապարփակ տեղեկություններ պետական և տեղական

ինքնակառավարման մարմինների կողմից մշակվող տվյալների և դրանց առնչվող մետատվյալների վերաբերյալ.

9) **բաց տեղեկություն** - տեղեկություններ, որոնց կարող է հասանելիություն ստանալ, օգտագործել, փոփոխել և տարածել յուրաքանչյուր ոք.

10) **տեղեկություններին հասանելիություն** - տեղեկություն պահանջող անձի հարցմանը պատշաճ կարգով պատասխանելու կամ թվային անվտանգ միջավայրում ծառայություններ մատուցելու կամ տեղեկության բացահայտմամբ տեղեկատվության ազատության իրականացման եղանակ.

11) **տեղեկատվական համակարգ** - «Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքով սահմանված համակարգ.

12) **ամպային տիրույթ** - վիրտուալ միջավայր ամպային ենթակառուցվածքում, որը նախատեսված է տեղեկատվական ռեսուրսների կառավարման և հոսթինգի համար.

13) **ամպային ծառայություն**՝ տվյալները և կիրառական ծրագրերը պահպանելու համար կիրառվող տեխնոլոգիա, որն աշխատում է ցանցի (առանձնացված կամ համացանցի) և վիրտուալ սերվերների միջավայրում և որն ամպային տեխնոլոգիայի կիրառմամբ հնարավորություն է տալիս մուտք գործել համօգտագործվող և մասշտաբային հաշվողական ռեսուրսների մի խումբ՝ առանց համակարգը փոփոխելու.

14) **ամպային ծառայության մատակարար**՝ ցանկացած կազմակերպություն, որն առաջարկում է հաշվողական ծառայություններ (պահուստավորում, մշակում, ցանցային կապ) համացանցի միջոցով.

15) **հանրային տեղեկությունների գաղտնիություն**՝ տեղեկատվական անվտանգության սկզբունք, որի խախտումը կարող է հանգեցնել տվյալների չարտոնված բացահայտման.

16) **հանրային տեղեկությունների ամբողջականություն**՝ տեղեկատվական անվտանգության սկզբունք, որի խախտումը կարող է հանգեցնել տվյալների չարտոնված ձևափոխման, ամբողջականության և իսկության խախտման, ինչպես նաև դրանց մասնակի կամ ամբողջական կորստի.

17) **Լիազոր մարմին** - «Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» օրենքի հավելվածի 16-րդ կետով թվարկված ոլորտներում քաղաքականություն մշակող և իրականացնող պետական կառավարման համակարգի մարմին:

Հոդված 4. Լիազոր մարմնի իրավասություններ

1. Լիազոր մարմինն ունի հետևյալ իրավասությունները.

1) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում միասնական թվայնացված միջավայրի և թվային տնտեսության ձևավորման նպատակով թվային փոխակերպման, միասնական քաղաքականության մշակում և իրականացում.

2) թվային լուծումների ստեղծման և զարգացման շրջանակներում պետություն-մասնավոր համագործակցության խթանում.

3) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում տվյալների կառավարման և պահպանման միասնական համապարփակ քաղաքականության մշակում և իրականացում.

4) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում թվային փոխակերպման ոլորտում միջպետական համագործակցության ապահովում, միջազգային պայմանագրերով նախատեսված Հայաստանի Հանրապետության պարտավորությունների կատարում.

5) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում տվյալների մշակման միասնական քաղաքականության ձևավորման ապահովումը.

6) Լիազոր մարմնի իրավասությունների շրջանակներում ամպային ծառայությունների ներդրման միասնական քաղաքականության մշակում և իրականացում.

7) Համագործակցելով Ինքնավար մարմնի հետ՝ միջազգային ստանդարտների հիման վրա պետական ամպային ենթակառուցվածքային ազգային ստանդարտների մշակում և ներկայացում ստանդարտացման և չափագիտության ազգային մարմնի հաստատմանը.

8) Հանրային իշխանության մարմինների կողմից թվային փոխակերպման ծրագրերի իրականացման և այդ ծրագրերի ֆինանսավորման գործընթացի համակարգում:

2. Հանրային իշխանության մարմինների կողմից թվային փոխակերպման ծրագրերի իրականացման և այդ ծրագրերի ֆինանսավորման գործընթացի համակարգման կարգը սահմանում է ~~Հայաստանի—Հանրապետության~~ ~~Կ~~առավարությունը:

Հոդված 5. Հանրային Տեղեկությունների բազմակի օգտագործում

1. Բազմակի օգտագործման կարող է տրվել միայն այն հանրային տեղեկությունը, որը չի հանդիսանում օրենքով պաշտպանվող տեղեկություն: Եթե օրենքով պաշտպանված է հանդիսանում հանրային տեղեկության մի մասը, ապա բազմակի օգտագործման կարող է տրամադրվել տեղեկության այն մասը, որը չի հանդիսանում օրենքով պաշտպանված տեղեկություն կամ հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործումը հնարավոր է, եթե այն չի պարունակում օրենքով պաշտպանված տեղեկության բացահայտման վտանգ:

2. Հանրային տեղեկությունների փոխանակումը պետական մարմինների միջև իրենց պետական գործառույթների իրականացման նպատակով չի հանդիսանում հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործում:

3. Արգելվում է կնքել պայմանագրեր, որոնք պայմանագրի մյուս կողմին տալիս են հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործման բացառիկ իրավունք, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նման պայմանագիր կնքելու թույլտվություն տալիս է ~~ԿՀայաստանի—Հանրապետության~~ ~~Կ~~առավարությունը, ելնելով պետական անվտանգության, հանցագործությունների կանխման կամ բացահայտման, ինչպես նաև այլ հանրային շահերի պաշտպանության նպատակներից: Այդ պայմանագրերի կնքման հիմնավորումները և դրանց արդիականությունը տվյալ տեղեկատվությունը տնօրինողի կողմից ենթակա է վերանայման առնվազն երկու տարին մեկ:

4. Եթե հանրային տեղեկության բազմակի օգտագործման տրամադրումը խախտում է անձի մասնավոր և ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը, ապա այդ հանրային տեղեկությունն արգելվում է տրամադրել բազմակի օգտագործման:

Այդ դեպքում կարող է տրամադրվել հանրային տեղեկության այն մասը, որը չի խախտում անձի մասնավոր և ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը կամ տեղեկությունը պետք է տրամադրվի օգտագործման այնպես, որպեսզի չխախտի անձի մասնավոր և ընտանեկան կյանքի անձեռնմխելիությունը:

5. Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին հանրային տեղեկությունը բազմակի օգտագործման համար տրամադրվում է «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքով նախատեսված կարգով և չափով, լիցենզային պայմանագրի հիման վրա:

6. Հանրային տեղեկությունների օրենքով սահմանված կարգով տրամադրումը ներառում է նաև այդ տեղեկության բազմակի օգտագործման իրավունքը: Եթե տեղեկատվություն տնօրինողը լիցենզային պայմանագրի միջոցով պայմաններ է սահմանել մտավոր սեփականության իրավունքի օբյեկտ հանդիսացող հանրային տեղեկության օգտագործման համար, ապա այդ տեղեկությունն օգտագործվում է լիցենզային պայմանագրի պայմաններին համապատասխան:

7. Պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների շտեմարանի հանրային տեղեկությունների կրկնօրինակումը ցանկացած կրիչի վրա, հետագայում որպես ճշգրիտ, արդիական տվյալ կամ տեղեկություն տեղեկատվական համակարգերի միջոցով ծառայություններ մատուցելու համար, արգելվում է:

Հոդված 6. Հանրային տեղեկություններին հասանելիության ապահովումը թվային անվտանգ միջավայրում

1. Սույն օրենքով սահմանված դեպքերում տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է ապահովել հանրային տեղեկություններին հասանելիություն թվային ձևաչափով: Թվային ձևաչափով հասանելության դեպքում կիրառվում են ծրագրային հավելվածներ, հավելվածների ծրագրավորման միջերեսներ (API), հարթակներ, որոնք պետք է հնարավորություն տան անմիջապես բացահայտել, նույնականացնել և վերծանել կոնկրետ տվյալներ, ներառյալ առանձին փաստեր կամ դրանց ներքին կառուցվածքը (այսուհետ՝ մեքենայաընթեռնելի ձևաչափ):

2. Տեղեկատվություն տնօրինողը, որպես կանոն, հանրային տեղեկությունները բացահայտում է թվային ձևաչափով: Եթե հանրային

տեղեկության բացահայտման համար հանրային տեղեկության փոխակերպումը թվային ձևաչափի անհնար է կամ այդպիսի փոխակերպումն անհամաչափ մեծ ջանք կպահանջի տեղեկատվության տնօրինողից, ապա տրամադրվում է մուտք բաց տեղեկություններին՝ իրենց սկզբնական ձևաչափով կամ ցանկացած այլ ձևաչափով:

3. Հանրային տեղեկությանը թվային ձևաչափով հասանելիություն ապահովելու համար կատարվող ողջամիտ ծախսերը ենթակա են հատուցման: Եշվածվող գումարի ծախսերի – ձևավորման (հաշվարկի) կարգը և առավելագույն չափը սահմանում է Կառավարությունը՝ հիմք ընդունելով տեղեկությանը հասանելիություն ապահովելու ծախսերը: Հանրային Տտեղեկության տրամադրման համար «Պետական տուրքի մասին», «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» օրենքներով և այլ օրենքներով սահմանված կարգով ու չափով կարող է գանձվել տուրք կամ վճար:

4. Տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է իր պաշտոնական կայքում տեղադրել հանրային տեղեկության հասանելիության ապահովման փոխհատուցման և այլ օրենքներով սահմանված կարգով ու չափով գանձվող տուրքերի կամ վճարների չափերը, հանրային տեղեկությանը հասանելիություն ստանալու կարգը և պայմանները:

5. Եթե անձը պահանջում է ստանալ հանրային տեղեկություն, որը պարունակում է իր վերաբերյալ օրենքով պաշտպանված տեղեկություն կամ որպես օրինական ներկայացուցիչ կամ լիազորագրի հիման վրա պահանջում է հանրային տեղեկություն երրորդ անձի վերաբերյալ, ապա տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է էլեկտրոնային նույնականացման միջոցով նույնականացնել հարցում կատարող անձին:

6. Սույն հոդվածում նշված հանրային տեղեկություններին (այդ թվում՝ բաց) հասանելիություն ապահովվում է տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի միջոցով:

Հոդված 7. Հանրային տեղեկությունների բացահայտումը

1. Հանրային տեղեկության բացահայտումը տեղեկատվություն տնօրինողի կողմից սույն օրենքով սահմանված կարգով հասանելիության տրամադրումն է

հանրային տեղեկություններին՝ առանց հանրային տեղեկություն պահանջող անձի կողմից հարցում կատարելու:

2. Հանրային տեղեկությունների բացահայտումը ներառում է նաև այդ տեղեկությունների օրենքով սահմանված կարգով բազմակի օգտագործման իրավունքը: Եթե տեղեկատվություն տնօրինողը լիցենզային պայմանագրի միջոցով պայմաններ է սահմանել հանրային տեղեկության օգտագործման համար, ապա այդ տեղեկությունն օգտագործվում է լիցենզային պայմանագրի պայմաններին համապատասխան:

3. Տեղեկատվություն տնօրինողները պարտավոր են անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում բացահայտել իրենց գործունեությանն առնչվող այն հանրային տեղեկությունները և դրանցում կատարված փոփոխությունները, որոնք օրենքով սահմանված կարգով չեն դասակարգվել պետական գաղտնիքի կամ սահմանափակ տարածման այլ տեղեկությունների շարքին:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված հանրային տեղեկություններում կատարված փոփոխությունները բացահայտվում են դրանք կատարվելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

5. Հանրային տեղեկությունների բացահայտման կարգը և շրջանակը սահմանում է ԿԿՀ առավարությունը:

Հոդված 8. Տեղեկատվություն տնօրինողների պաշտոնական կայքէջը

1. Հանրապետության նախագահի, Ազգային ժողովի և վարչապետի աշխատակազմերը, պետական կառավարման համակարգի մարմինները, անկախ պետական և ինքնավար պետական մարմինները, տարածքային կառավարման մարմինները, օրենքով սահմանված կարգով խոշորացված համայնքները, Երևան և Գյումրի համայնքները պարտավոր են իրենց գործունեության լուսաբանման և հանրային տեղեկությունների բացահայտման համար ունենալ և սպասարկել պաշտոնական կայքէջեր, ապահովել դրանց անվտանգությունը: Սույն մասում նշված մարմինների կայքէջերին, դրանց սպասարկմանը և անվտանգությանը ներկայացվող պահանջները սահմանում է ԿԿՀ առավարությունը: Սույն մասում նշված

մարմինների կայքէջերին ներկայացվող պահանջները մշակելիս հաշվի են առնվում նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները:

2. Պաշտոնական կայքէջերի սպասարկումը և անվտանգության ապահովումն իրականացվում է համապատասխանաբար պետական կամ համայնքային բյուջեի միջոցների հաշվին:

Հոդված 9. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակ և տվյալների կատալոգ

1. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակը ձևավորում է Ինքնավար մարմինը՝ համագործակցելով պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հետ (ծառայություն մատուցողներ): Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակն ապահովում է օգտատերերի հարմարավետությանը միտված աշխատանք՝ թվային ծառայությունների ստեղծմամբ: Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակում ընդգրկված թվային ծառայությունների մատուցմանը ներկայացվող չափորոշիչները, անվտանգության ու տեխնիկական ընդհանուր պահանջները, չտեմարանները ~~տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակին միացնելու կարգը~~ սահմանում է Ինքնավար մարմինը:

2. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի կառավարումն ու զարգացումն ապահովում է Ինքնավար մարմինը՝ պետական բյուջեի կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին:

3. Համապատասխան մարմինները պարտավոր են իրենց կողմից մատուցվող ծառայությունները ինտեգրել ու հասանելի դարձնել տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակում և ապահովել ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ հանրային տեղեկությունների ու տվյալների ճշգրտությունը, արդիականությունն ու հասանելիությունը:

4. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի միջոցով մատուցվում են առնվազն հետևյալ ծառայությունները.

1) Հասանելիություն է ապահովվում հանրային ծառայությունների կատալոգին.

2) Հապահովվում է հանրային ծառայությունների հետադարձ կապը և գնահատումը.

3) Հապահովվում է հանրային ծառայությունների վերաբերյալ ծանուցումները.

4) Տվյալների սուբյեկտին հասանելիություն է ապահովվում իր անձնական տվյալներին և փաստաթղթերին.

5) Հապահովվում է հանրային ծառայությունների հետազննությունը, այդ թվում՝ տվյալների սուբյեկտի համար.

6) Հապահովվում է պետական մարմինների հետ հաղորդակցությունը:

5. Տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակի կառավարման կարգը, անձնական տվյալները մշակելու, օգտագործելու և հասանելիություն ապահովելու կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

6. Տվյալների կատալոգը ձևավորում և վարում է Ինքնավար մարմինը: Տվյալների կատալոգն ապահովում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների օրենքով վերապահված լիազորությունների շրջանակում մշակվող տվյալների ակտիվների կառավարումը՝ ապահովելով յուրաքանչյուր մարմնում մշակվող տվյալների ցանկի վերաբերյալ սպառիչ տեղեկություններ, այդ տվյալները փնտրելու և գտնելու համար օգտատերերի հարմարավետությանը միտված ծառայություններ (այդ թվում՝ բաց տեղեկություններին)՝ օգտագործելով մետատվյալներ:

7. Մետատվյալները պետք է պարունակեն բավարար տեղեկություններ տվյալների ակտիվների բնութագրերի և հատկությունների մասին: Տվյալների կատալոգում կարող են օգտագործվել.

1) տեխնիկական մետատվյալներ, որոնք նկարագրում են տվյալների կառուցվածքը.

2) գործընթացային մետատվյալներ, որոնք նկարագրում են տվյալների ակտիվի ստեղծման, հասանելիության և օգտագործման պատմությունը.

3) գործարար մետատվյալներ, որոնք նկարագրում են տվյալների ակտիվի գործարար արժեքը, թույլ տալով օգտատերերին գնահատել դրանց արդիականությունը, ճշգրտությունը և կիրառելիությունը որոշակի դեպքերում:

8. Արգելվում է պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից մշակվող, սակայն տվյալների կատալոգում չներառված տվյալի փոխանակումը պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով:

9. Տվյալների կատալոգի կառավարումն ու զարգացումն ապահովում է ինքնավար մարմինը՝ պետական բյուջեի կամ օրենքով չարգելված այլ միջոցների հաշվին: Տվյալների կատալոգի ձևավորման, վարման և թարմացման կարգը հաստատում է ինքնավար մարմինը:

Հոդված 10. Տվյալների հաղորդակցման ցանցին հասանելիությունը

1. Յուրաքանչյուր անձի պետք է հնարավորություն ընձեռվի «Գրադարանների և գրադարանային գործի մասին» օրենքով նախատեսված պետական կամ համայնքային գրադարաններում ինտերնետի միջոցով անվճար օգտվելու հանրային տեղեկություններից:

2. Պետական կամ համայնքային գրադարաններում ինտերնետի միջոցով անվճար հանրային տեղեկություններից օգտվելու ապահովման կարգը սահմանում է ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ կառավարությունը:

Հոդված 11. Տվյալների շտեմարան

1. Տվյալների շտեմարանը տվյալների համակարգված ամբողջություն է, որը ստեղծվում ~~է~~ կամ մշակվում է պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց տեղեկատվական համակարգերում և որն օգտագործվում է օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով կամ դրանց հիման վրա ընդունված այլ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված գործառույթների իրականացմամբ ծառայություններ մատուցելու համար:

2. Տվյալների համակարգված ամբողջությունը, որը մշակվում է տվյալների շտեմարանում, կարող է բաղկացած լինել միայն այլ շտեմարաններում պարունակվող հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալներից:

3. Տվյալների հավաքագրումը տվյալների շտեմարան իրականացվում է միայն մեկ հարցման սկզբունքի հիման վրա: «Մեկ հարցման» սկզբունքը ենթադրում է, որ քաղաքացին իր վերաբերյալ ցանկացած տեղեկություն մեկ անգամ տրամադրելով պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, ազատվում է նույն տեղեկությունը երկրորդ անգամ տրամադրելու պարտականությունից: Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, օրենքով նախատեսված դեպքերում նաև իրավաբանական ու ֆիզիկական անձինք, պարտավոր են այդ տեղեկությունները սահմանված կարգով փոխանակել փոխգործելիության շրջանակում՝ տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով:

4. Տվյալների շտեմարանում հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալների մշակումից կարող են ձևավորվել սույն հոդվածի 1-ին առաջին մասում նախատեսված գործառույթների իրականացման համար անհրաժեշտ նոր հիմնարար (սկզբնաղբյուր) տվյալներ ~~ե~~կամ տեղեկություններ: Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ այն տվյալները կամ տեղեկությունները, որոնք գտնվում են մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը տրված իրավական ուժ ունեցող թղթային կրիչների (փաստաթղթերի) վրա, մուտք են արվում շտեմարան, որից հետո սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ծառայությունների մատուցման համար իրավական հիմք հանդիսանում է բացառապես շտեմարանում առկա տվյալը կամ տեղեկությունը: Իրավական ուժ ունեցող փաստաթղթերից տվյալների շտեմարան տվյալներ կամ տեղեկություններ մուտք անելու կարգը սահմանում է ԿՀայաստանի—Հանրապետության ~~Կ~~առավարությունը:

5. Սույն հոդվածի 1-3-րդ մասերով նախատեսված դրույթները չեն տարածվում արտաքին գործերի, պաշտպանության, ազգային անվտանգության ոլորտներում լիազորված մարմինների և արտաքին հետախուզության ծառայության՝ օրենքով նախատեսված իրենց գործառույթների իրականացման նպատակով

ստեղծված այն տվյալների շտեմարանների վրա, որոնց միջոցով իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ծառայություններ չեն մատուցվում:

Հոդված 12. Պետական տեղեկատվական համակարգ

1. Պետական տեղեկատվական համակարգը բաղկացած է պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված, տվյալների փոխանակման շերտին միացված տվյալների շտեմարաններից, այդ թվում՝ սույն օրենքով նախատեսված աջակցող համակարգերից և ապահովում է պետական, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, սույն օրենքով, այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերում նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տեղեկատվական համակարգերի փոխգործելիությունը:

2. Պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցվելու համար շտեմարանը պետք է համապատասխանի սույն օրենքի հիման վրա հաստատված պահանջներին, այդ թվում՝ տվյալների պաշտպանության, փոխգործելիության և տեղեկատվական համակարգերի ավտանգության: Նշված պահանջներին համապատասխանությունը գնահատվում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտի իրականացման միջոցով, որը ներառում է նաև խոցելիության գնահատումը և ներթափանցման թեստավորումը: Սույն մասով նախատեսված աուդիտը սահմանված կարգով կազմակերպում և իրականացնում է Ինքնավար մարմինը: Աուդիտի իրականացման և շտեմարանները պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցման կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

3. Պետական տեղեկատվական համակարգը պետք է ապահովի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման միջոցով լուծումներ, որոնք հնարավորություն կտան ցանկացած ժամանակ ստույգ պարզել, այդ թվում՝ տվյալների սուբյեկտին, թե ում, ինչ նպատակով, երբ, ինչ ձևով և ինչ տեղեկությունից օգտվելու հնարավորություն է տրվել (հասանելիություն է ապահովվել) կամ փոխանցվել, որը պարունակում է անձնական տվյալներ, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

4. Պետական տեղեկատվական համակարգի կամ դրա սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված բաղկացուցիչ մասերի տեխնիկական սպասարկումն ապահովելու նպատակով ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ կԿառավարությունը կարող է ստեղծել իրավաբանական անձ կա՞ն այդ գործառույթները վերապահվել որևէ իրավաբանական անձի:

Հոդված 13. Տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատկանող տեղեկատվական համակարգերը

1. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք տեղեկատվական համակարգեր ձևավորում են (այսուհետ՝ ոչ պետական տեղեկատվական համակարգ) տեղական ինքնակառավարման մարմինների, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված պարտականությունների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման համար: Սույն հոդվածում նախատեսված համակարգերը սույն օրենքով սահմանված կարգով միացվում են պետական տեղեկատվական համակարգին, դրանում գրանցված տվյալների շտեմարաններին, տվյալների փոխանակման շերտին, անհրաժեշտության դեպքում այլ տեղեկատվական համակարգերի՝ թվային տիրույթում քաղաքացիներին որակյալ ու անվտանգ ծառայություններ մատուցելու նպատակով:

2. Պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված շտեմարաններին և տվյալների փոխանակման շերտին միանալու համար ոչ պետական տեղեկատվական համակարգը պետք է համապատասխանի սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 2-րդ մասում նշված պահանջներին: Նշված պահանջներին համապատասխանությունը գնահատում է Ինքնավար մարմինը՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտի միջոցով:

Հոդված 14. Տվյալների շտեմարանների ստեղծում

1. Պետական մարմնի օրենքով նախատեսված լիազորության իրականացման կամ օրենքի հիման վրա ընդունված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի կիրարկումն ապահավելու նպատակով տվյալների շտեմարան ստեղծվում ~~է/կամ~~ ներդրվում է ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ ~~Կառավարության~~ որոշմամբ, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

2. Օրենսդրությամբ նախատեսված ծառայություններ մատուցելու նպատակով ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի շտեմարանը ստեղծվում ~~է/կամ~~ ներդրվում է տեղական ինքնակառավարման մարմնի, իրավաբանական անձի օրենքով կամ կանոնադրությամբ համապատասխան լիազորություններ ունեցող մարմնի կամ ֆիզիկական անձի որոշմամբ:

3. Արգելվում է նույն տվյալների հավաքագրման և մշակման համար առանձին տվյալների շտեմարանների ստեղծումը, այդ թվում՝ պետական ~~է/կամ~~ տեղական ինքնակառավարման մարմինների օրենքով նախատեսված լիազորությունների իրականացմամբ ծառայությունների մատուցման կամ պայմանագրի հիման վրա իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց կողմից ծառայությունների մատուցման նպատակով:

4. Մինչև տվյալների շտեմարանի ստեղծումը կամ տվյալների շտեմարանում հավաքագրված տվյալների կազմում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելը կամ տվյալների շտեմարանի աշխատանքի դադարեցումը տվյալների շտեմարանի կառավարիչը պարտավոր է հաստատել անհրաժեշտ բոլոր տեխնիկական փաստաթղթերը և ստանալ Ինքնավար մարմնի եզրակացությունը: Ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի շտեմարանների համար սույն մասում նշված անհրաժեշտ բոլոր տեխնիկական փաստաթղթերը հաստատում և Ինքնավար մարմնից եզրակացություն ստանում է տեղական ինքնակառավարման մարմինը, իրավաբանական անձի օրենքով կամ կանոնադրությամբ համապատասխան լիազորություններ ունեցող մարմինը կամ ֆիզիկական անձը: Մինչև տվյալների շտեմարանի ստեղծումը կամ տվյալների շտեմարանում հավաքագրված տվյալների կազմում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարելը կամ տվյալների շտեմարանի աշխատանքի դադարեցումը անհրաժեշտ տեխնիկական փաստաթղթերի ցանկը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ և 6-րդ մասերով սահմանված պահանջները չեն տարածվում պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում չգրանցված այն տվյալների շտեմարանների համար, որոնք ապահովում են միայն համապատասխան մարմնի կամ իրավաբանական անձի կառավարման ներքին կարիքները կամ փաստաթղթերի շրջանառությունը:

6. Տվյալների շտեմարանը երեք տարին մեկ ենթակա է աուդիտի, որը ներառում է նաև խոցելիության գնահատումը և ներթափանցման թեստավորումը: Աուդիտի արդյունքում գնահատվում է տվյալների շտեմարանի համապատասխանությունը սույն օրենքի, այլ օրենքների և դրանց հիման վրա ընդունված իրավական ակտերի և կիրառելի ստանդարտների պահանջներին: Աուդիտ սահմանված կարգով կազմակերպում ~~ե~~կամ իրականացնում է Ինքնավար մարմինը:

7. Տվյալների շտեմարանների աուդիտի իրականացման կարգը և տվյալների շտեմարանների ստեղծման ու շահագործման կիրառելի ստանդարտները հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

8. Օրենքով նախատեսված կարգավորող և վերահսկող մարմինների կողմից կարգավորվող կամ վերահսկվող ոլորտներում կարող են սահմանվել ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի շտեմարանների ստեղծման ու շահագործման կիրառելի ավելի խիստ ստանդարտներ՝ հաշվի առնելով կարգավորվող ոլորտի առանձնահատկությունները: Սույն մասում նշված կիրառելի ավելի խիստ ստանդարտներ կարգավորող և վերահսկող մարմինները կարող են սահմանել նաև իրենց կողմից շահագործվող շտեմարանների համար: Այդպիսի ստանդարտներ սահմանված լինելու դեպքում սույն օրենքով նախատեսված աուդիտ իրականացվում է՝ հիմք ընդունելով նաև այդ պահանջները:

Հոդված 15. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը

1. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին է կամ իրավաբանական կամ ֆիզիական անձ, որը կազմակերպում է տվյալների շտեմարանի ստեղծումը, ներդրումը, տվյալների շտեմարանի կառավարումը ու ծառայությունների մատուցումը՝ օրենքով

նախատեսված լիազորության իրականացման կամ օրենքի հիման վրա ընդունված ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի կիրարկումը կամ պայմանագրով նախատեսված պարտականության կատարումն ապահովելու նպատակով: Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը պատասխանատու է տվյալների շտեմարանի կառավարման օրինականության, տվյալների շտեմարանի անվտանգության ապահովման, զարգացման ու կատարելագործման համար:

2. Տվյալների շտեմարանների կառավարման ոլորտը համակարգում է ինքնավար մարմինը:

3. Տվյալների շտեմարանների կառավարումն իրականացվում է տվյալների շտեմարանի կանոնակարգի հիման վրա, որը հաստատվում է տվյալների շտեմարանի ստեղծման մասին ԿՀայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ, ինքնավար մարմնի եզրակացության հիման վրա, իսկ ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի շտեմարանի դեպքում՝ տեղական ինքնակառավարման մարմնի, իրավաբանական անձի օրենքով կամ կանոնադրությամբ համապատասխան լիազորություններ ունեցող մարմնի կամ ֆիզիկական անձի որոշմամբ: Տվյալների շտեմարանի կանոնակարգով սահմանվում է նաև շտեմարանի կառավարիչը:

4. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը, տվյալների շտեմարանի կանոնակարգով սահմանված լիազորությունների շրջանակում, կարող է գնումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, պայմանագրի հիման վրա լիազորել իրավաբանական անձի կատարել տվյալների շտեմարանի ներդրման, տվյալների մշակման, տվյալների շտեմարանի թարմացման, տեխնիկական սպասարկման և անվտանգության ապահովման աշխատանքներ: Շտեմարանի կանոնակարգով, հաշվի առնելով տվյալների շտեմարանի առանձնահատկությունները, կարող է սահմանվել սույն մասում նշված բոլոր աշխատանքների կամ դրանց մի մասը փոխանցումը:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասում նշված իրավաբանական անձը պարտավոր է հետևել կառավարիչի ցուցումներին տվյալների շտեմարանի ներդրման, տվյալների մշակման և տվյալների շտեմարանի թարմացման ընթացքում, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով և սույն հոդվածի 4-րդ մասում նախատեսված պայմանագրի

շրջանակներում պարտավոր է ապահովել տվյալների շտեմարանի անվտանգությունը:

6. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչը ապահովում է տվյալների շտեմարանի կենտրոնացված տեխնոլոգիական միջավայրի ստեղծումն ու կառավարումը, օրենքով կամ շտեմարանի կանոնակարգով նախատեսված դեպքերում ապահովելով նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինների սեփական կամ պատվիրակված լիազորությունների իրականացման համար շտեմարանի օգտագործումը:

7. Տվյալների շտեմարանի կառավարիչն ապահովում է տվյալների սուբյեկտների վերաբերյալ ոչ ճիշտ տվյալների ուղղումը (այդ թվում՝ տվյալների սուբյեկտի նախաձեռնությամբ): Տվյալների ուղղման ընթացակարգը պետք է ապահովի տվյալներում կատարված փոփոխությունների և ուղղումների հետազոտությունը: Տվյալների շտեմարանում ոչ ճիշտ տվյալների ուղղում կատարելու կարգը սահմանում է ~~ԿՀայաստանի~~ ~~Հանրապետության~~ ~~Կառավարությունը~~:

Հոդված 16. Տվյալների շտեմարանի կանոնակարգը

1. Տվյալների շտեմարանի կանոնակարգը պետք է նախատեսի տվյալների շտեմարանի կառավարման, շահագործման, օգտագործման, պահպանման, վերակազմավորման և դադարեցման, այլ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ սույն օրենքի 15-րդ հոդվածի 4-րդ մասում նշված իրավաբանական անձի կողմից տվյալների մշակման և տվյալների շտեմարանի թարմացման, տվյալների շտեմարան հավաքագրվող տվյալների կազմի, հավաքագրման աղբյուրի, դրանք ներկայացնողների և ներկայացման, անհրաժեշտության դեպքում նաև շտեմարանի կառավարման այլ կազմակերպչական հարցերի վերաբերյալ դրույթներ:

2. Տվյալների շտեմարան տվյալներ ներկայացնողներ են՝ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինները կամ իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք, որոնք պարտավոր են տվյալներ ներկայացնել օրենքով կամ

իրավական այլ ակտով կամ կնքված պայմանագրով սահմանված կարգով ու չափով կամ տվյալներ ներկայացնում են կամավոր հիմունքներով:

Հոդված 17. Տվյալների հավաքագրումը և մշակումը

1. Պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցված տվյալների շտեմարանում տվյալների հավաքագրումը և մշակումը որպես սկզբնաղբյուր տվյալ կարող է իրականացվել միայն օրենքով սահմանված գործառույթների և մյուս տվյալների շտեմարանների սկզբնաղբյուր տվյալների հիման վրա:

2. Պետական տեղեկատվական համակարգում տվյալների սկզբնաղբյուր լինելը որոշվում է սույն օրենքով նախատեսված տեխնիկական փաստաթղթերի հիման վրա: Տվյալների շտեմարանի ստեղծման նպատակը համարվում է հիմնավորված, եթե մշակվող տվյալները հանդիսանում են սկզբնաղբյուր տվյալներ:

3. Տվյալներն ունեն իրավական ուժ, եթե հավաքագրվել, մշակվել և օգտագործվել են օրենքով սահմանված կարգով:

Հոդված 18. Տվյալների շտեմարանի գրանցում

1. Տվյալների շտեմարանը պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգում գրանցվում է Ինքնավար մարմինը, մինչև տվյալների շտեմարանի ներդրումը (շահագործումը): Տվյալների շտեմարանի գրանցման կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

2. Մինչև պետական տեղեկատվական համակարգում տվյալների շտեմարանի գրանցումը, Ինքնավար մարմինը պարտավոր է գնահատել տվյալների շտեմարանի տեխնիկական համապատասխանությունը և հավաքվող տվյալների ու դրանց աղբյուրների համապատասխանությունը օրենքով կամ դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին: Սույն մասով նախատեսված գնահատման արդյունքում Ինքնավար մարմինը կազմում և տրամադրում է եզրակացություն, որը պետք է պարունակի նաև ներդաշնակեցման վերաբերյալ առաջարկություններ:

Հոդված 19. Տվյալների շտեմարանների հասանելիություն

1. Տվյալների շտեմարանում առկա մշակված հանրային տեղեկություններին հասանելիություն ապահովվում է, եթե դրանում պարունակվող տեղեկություններին հասանելիությունը սահմանափակված չէ օրենքով:

2. Տվյալների շտեմարանում մշակվող հանրային տեղեկություններին տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց հասանելիություն կարող է տրամադրվել առևտրային կամ օրենքով նախատեսված նպատակներով օգտագործելու համար՝ տվյալների շտեմարանի կառավարչի հետ կնքվող պայմանագրի հիման վրա: Սույն մասում նշված պայմանագիրը կարող է կնքվել, եթե տեղական ինքնակառավարման մարմնի, իրավաբանական անձի ոչ պետական տեղեկատվական համակարգը բավարարում է պետական տեղեկատվական համակարգին միանալու սույն օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջները: Տվյալների շտեմարանի կառավարչի հետ կնքվող խզված պայմանագրի օրինակելի ձևը հաստատում է Ինքնավար մարմինը: Սույն մասում նշված՝ օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջներին բավարարելու հանգամանքը գնահատում է տվյալների շտեմարանի կառավարիչը: Տվյալների շտեմարանի կառավարչի դիմումի հիման վրա գնահատում կարող է իրականացնել Ինքնավար մարմինը, որի արդյունքում կազմվում և տրամադրվում է եզրակացություն:

3. Արտաքին գործերի, պաշտպանության, ազգային անվտանգության ոլորտներում լիազորված մարմինների և արտաքին հետախուզության ծառայությանը վերաբերող, տվյալների շտեմարան մուտքագրված տեղեկությունները կարող են օգտագործվել միայն ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ կառավարության կողմից սահմանված կարգով և դեպքերում:

Հոդված 20. Պետական տեղեկատվական համակարգին աջակցող համակարգեր

1. Տվյալների շտեմարանների անխափան և անվտանգ աշխատանքն ապահովում են պետական տեղեկատվական համակարգին աջակցող հետևյալ համակարգերը.

1) տվյալների դասակարգման համակարգը.
2) ազգային տարածական տվյալների ենթակառուցվածքը.
3) տեղեկատվական համակարգերի անվտանգության միջոցառումների համակարգը.

4) տվյալների փոխանակման շերտը.

5) պետական տեղեկատվական համակարգի կառավարչական համակարգը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված աջակցող համակարգերը ստեղծվում (ծնավորվում) են ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ կառավարության որոշմամբ, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ: Կառավարությունը հաստատում է նշված համակարգերի կիրառման կարգերը (կանոնակարգերը), եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ: Աջակցող համակարգերին ներկայացվող տեխնիկական պահանջները սահմանում է Ինքնավար մարմինը:

3. Պետական տեղեկատվական համակարգի սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 3-5-րդ կետերում նշված աջակցող համակարգերը կարող են ապահովվել մասնավոր հատվածից օրենքով սահմանված կարգով ծառայությունների ձեռքբերման միջոցով՝ ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ կառավարության որոշմամբ: Սույն մասում նշված աջակցող համակարգերը ծառայությունների ձեռքբերման միջոցով ապահովելու դեպքում դրանց ներկայացվող պահանջները մշակում և ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ կառավարության հաստատմանն է ներկայացնում Ինքնավար մարմինը: Ազգային տարածական տվյալների ենթակառուցվածքի համակարգի սույն մասով նախատեսված իրավահարաբերությունների կարգավորումն իրականացվում է «Տարածական տվյալների մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

4. Պետական տեղեկատվական համակարգի և դրան միացած տվյալների շտեմարանների շահագործման համար աջակցող համակարգերի հասանելիությունը և օգտագործումը պարտադիր է: Սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված աջակցող համակարգերը պարտադիր չեն ~~սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 5-րդ մասում նշված տվյալների շտեմարանների համար օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ մասում նշված տվյալների շտեմարանների շահագործման համար:~~

5. Աջակցող համակարգերի շահագործման պարտադիր պահանջից բացառություն կարող է արվել Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերից բխող պարտավորությունների կատարման նպատակով ձևավորված տվյալների շտեմարանների համար՝ ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ ~~Կառավարության~~ որոշմամբ սահմանված կարգով:

6. Տվյալների փոխանակում պետական տեղեկատվական համակարգին պատկանող տվյալների շտեմարանների հետ ~~ե~~/կամ տվյալների շտեմարանների միջև իրականացվում է պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով:

7. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտին կարող են միանալ և անվտանգ թվային միջվայրում տվյալներ փոխանակել Ինքնավար մարմնի հետ կնքվող պայմանագրի հիման վրա, եթե փոխանակման շերտի միջոցով միացվող տվյալների շտեմարանի կառավարչի հետ կնքվել է շտեմարանին միանալու պայմանագիր: Տվյալների փոխանակման շերտին միանալու պայմանագիրը կարող է կնքվել, եթե ոչ պետական տեղեկատվական համակարգը բավարարում է պետական տեղեկատվական համակարգի տվյալների փոխանակման շերտին միանալու սույն օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջները: Սույն մասում նշված՝ օրենքով և իրավական ակտերով նախատեսված պահանջներին բավարարելու հանգամանքը գնահատում է Ինքնավար մարմինը, որի արդյունքում կազմվում և տրամադրվում է եզրակացություն: ~~Տվյալների փոխանակման շերտին միանալու Եզված~~ պայմանագրի օրինակելի ձևը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

8. Սույն հոդվածի 6-րդ մասի դրույթները չեն սահմանափակում իրավաբանական անձանց միջև տվյալների փոխանակումը տվյալների փոխանակման շերտի միջոցով՝ Ինքնավար մարմնի կողմից սահմանված կարգով:

9. Արգելվում է պետական տեղեկատվական համակարգում առկա տվյալների պատճենահանումը ~~ե~~/կամ փոխանակումը տվյալների փոխանակման սույն օրենքով չնախատեսված շերտերի միջոցով:

Հոդված 21. Հանրային տեղեկությունների տեղակայումը (միգրացիան) ամպային տիրույթ

1. Ամպային տիրույթում տեղակայվող հանրային տեղեկությունների ամբողջականության, հասանելիության և անվտանգության համար պատասխանատու է տեղեկատվություն տնօրինողը:

2. Մինչև պետական տեղեկատվական համակարգի մաս կազմող տվյալների շտեմարաններում մշակվող հանրային տեղեկություններն ամպային տիրույթում տեղակայելու մասին որոշում կայացնելը, տեղեկատվություն տնօրինողը պարտավոր է գնահատել հանրային տեղեկությունների առկա պաշարն ու կառուցվածքը և սահմանված կարգով դասակարգել դրանք:

3. Տեղեկատվություն տնօրինողն ամպային ծառայության մատակարարի ընտրություն կազմակերպում է գնումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: Ամպային ծառայությունների գնման գործընթացի մեթոդաբանությունը և կարգը հաստատում է ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ կառավարությունը:

4. Ամպային տիրույթում տեղեկատվական համակարգերի և պաշտոնական կայքէջերի անվտանգության նվազագույն պահանջները սահմանում է ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության~~ կառավարությունը:

5. Ամպային տիրույթում հանրային տեղեկությունների և պաշտոնական կայքէջերի տեղակայման կարգը հաստատում է Ինքնավար մարմինը:

6. Ամպային ծառայությունների մատուցման պայմանագրերում չպետք է նշվեն սահմանափակումներ, որոնք կխոչընդոտեն հանրային տեղեկությունների կամ պաշտոնական կայքէջերի միգրացիան դեպի այլ ամպային տիրույթ:

Հոդված 22. Սույն օրենքով սահմանված իրավունքների խախտման դեպքերի բողոքարկումը

1. Սույն օրենքով սահմանված իրավունքների խախտման դեպքերը կարող են օրենքով սահմանված կարգով բողոքարկվել դատարան:

Հոդված 23. Սույն օրենքով սահմանված պահանջների նկատմամբ հսկողությունը և վերահսկողությունը

1. Սույն օրենքով և դրա հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված պահանջների պահպանման նկատմամբ օրենքով նախատեսված կարգով վերահսկողություն և հսկողություն իրականացնում է Ինքնավար մարմինը:

Հոդված 24. Ինքնավար մարմնի հաշվետվությունը

1. Ինքնավար մարմինը մինչև յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 1-ը հրապարակում է հաշվետվություն նախորդ տարվա ընթացքում սույն օրենքի պահանջների պաշտպանության նպատակով իրականացված գործողությունների վերաբերյալ:

2. Հաշվետվությունը պետք է տեղեկություններ պարունակի սույն օրենքի պահանջների խախտումների, խախտումներ կատարած տեղեկատվություն տնօրինողների, բողոքների, հարուցված վարույթների, կիրառված տույժերի և սույն օրենքի կատարման հետ կապված այլ հանգամանքների վերաբերյալ:

3. Հաշվետվությունները տեղադրվում են Ինքնավար մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

4. Ի հավելումն սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված հերթական հաշվետվությունների, Ինքնավար մարմինը կարող է հրապարակել հաշվետվություններ սույն օրենքի կիրառման ընթացքում հայտնի դարձած էական հարցերի վերաբերյալ, որոնք ունեն համընդհանուր ազդեցություն կամ պահանջում են հրատապ կարգավորում:

5. Ինքնավար մարմինը սույն օրենքի կիրառման վերաբերյալ կարող է հրապարակել խորհրդատվական բնույթի ցուցումներ, ուղեցույցներ:

Հոդված 25. Եզրափակիչ մաս

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը:

Հոդված 26. Անցումային դրույթներ

1. Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները սույն օրենքում նախատեսված գրադարաններում ինտերնետ կապի միջոցով հանրային

տեղեկություններին հասանելիությունն ապահովում են մինչև 2026 թվականի հուլիսի 1-ը:

2. Պետական մարմինները պարտավոր են մինչև 2026 թվականի հուլիսի 1-ը ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ իրենց պաշտոնական ~~վեբ-~~կայքէջերը սույն օրենքից բխող պահանջներին համապատասխանեցնելու համար:

3. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ստեղծված և գործող ու սույն օրենքով նախատեսված պետական տեղեկատվական համակարգի հետ անհամատեղելի տվյալների շտեմարանների գործունեությունը ենթակա է դադարեցման սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

4. Տվյալների շտեմարանները, որոնք կրկնում են տվյալների այլ շտեմարաններ կամ հավաքագրում ~~ե/~~կամ պահպանում են միմյանց փոխլրացնող ու փոխկապակցված տվյալներ պետք է միաձուլվեն կամ համապատասխանեցվեն սույն օրենքի պահանջներին՝ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

5. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը տվյալների շտեմարանների պահպանման ~~ե/~~կամ սպասարկման համար կնքված պայմանագրերը շարունակում են իրենց գործողությունը մինչև այդ պայմանագրերով սահմանված ժամկետի ավարտը, բացառությամբ սույն հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված տվյալների շտեմարանների համար կնքված պայմանագրերի, որոնք կարող են գործել մինչև այդ մասերում նշված ժամկետի ավարտը:

6. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ստեղծված և գործող տվյալների շտեմարանների սույն օրենքի պահանջներին համապատասխանության գնահատման և պետական տեղեկատվական համակարգին միացման կարգը մշակում և ~~ԿՀայաստանի Հանրապետության-կառավարության~~ հաստատմանն է ներկայացնում Ինքնավար մարմինը: Սույն մասում նշված գնահատումն իրականացվում է Ինքնավար մարմնի կողմից:

7. Իրենց լիազորությունների շրջանակներում գործող իրավական ակտերի համապատասխանեցումը սույն օրենքին, ինչպես նաև սույն օրենքից բխող իրավական ակտերը, այդ թվում՝ տվյալների շտեմարանների վերաբերյալ,

համապատասխան մարմինները պարտավոր են ընդունել մինչև 2026 թվականի հուլիսի 1-ը:

8. Սահմանել, որ մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից նույնականացման ազգային համակարգի, տվյալների անվտանգ փոխգործելիության և կիբեռանվտանգության ենթակառուցվածքների ներդրման և զարգացման նպատակով ստեղծված Հայաստանի տեղեկատվական գործակալություն հիմնադրամի ֆինանսավորումը շարունակվելու է իրականացվել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի միջոցների հաշվին սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու պահից մինչև Ինքնավար մարմնի ստեղծումն ու ամբողջական ձևավորումը (սույն օրենքից և այլ օրենքներից բխող բոլոր ենթաօրենսդրական նորմատիվ, ներքին ու անհատական իրավական

ակտերի ընդունումը և ուժի մեջ մտնելը), բայց ոչ ավելի քան 2026 թվականը ներառյալ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ԿԻԲԵՌԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ»(Կ-1139¹-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139²-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139³-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՊԵՏԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»(Կ-1139⁴-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139⁵-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139⁶-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԻ ԵՎ ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԹՎԱՅԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139⁷-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139⁸-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139⁹-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»(Կ-1139¹⁰-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139¹¹-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139¹²-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139¹³-20.08.2025-ՊԻ-011/1),

«ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐ ԶԲԱՂԵՑՆՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139¹⁴-20.08.2025-ՊԻ-011/1), «ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (Կ-1139¹⁵-20.08.2025-ՊԻ-011/1) ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	ՀՀ Ազգային ժողովի պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամ, պատգամավոր Արծվիկ Մինասյան	6-րդ հոդված 4-րդ մաս	Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասը առաջարկել խմբագրել այնպես, որ բացի կառավարությունից՝ Հանձնաժողովի մյուս անդամների թափուր պաշտոններում թեկնածու առաջադրելու իրավունք ունենան Ազգային ժողովի կառավարող խմբակցությունը և Ազգային ժողովի ընդդիմադիր խմբակցությունը: Ըստ այդմ՝ առաջարկել հանձնաժողովի առաջին կազմի կազմավորման շրջափուլում հանձնաժողովի նախագահը պաշտոնավարի 5 տարի, Կառավարության կողմից առաջադրված մյուս երկու անդամները 4 և 3,	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			իսկ իշխող և ընդդիմադիր խմբակցությունների կողմից առաջադրված անդամները 2 տարի ժամկետով: Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ առաջարկվում է 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «4. Հանձնաժողովի նախագահի թափուր պաշտոնում թեկնածու առաջադրելու իրավունք ունի Կառավարությունը: Հանձնաժողովի մյուս անդամների թափուր պաշտոններում թեկնածու առաջադրելու իրավունք ունեն Կառավարությունը՝ երկու անդամ, Ազգային ժողովի կառավարող խմբակցությունը և Ազգային ժողովի ընդդիմադիր խմբակցությունը՝ մեկական անդամ: Ընդ որում, եթե Ազգային ժողովի կառավարող կամ ընդդիմադիր խմբակցությունները մեկից ավելի են, ապա Ազգային ժողովի կառավարող կամ ընդդիմադիր խմբակցությունները հանձնաժողովի անդամի համապատասխան թափուր պաշտոնում առաջադրում են նախապես համաձայնեցված մեկ միասնական թեկնածու: Կառավարությունը Հանձնաժողովի անդամների թեկնածուներ առաջադրելիս պետք է առաջնորդվի առավելագույնս տարբեր մասնագիտական կարողություններով և գիտելիքներով օժտված թեկնածուներ առաջադրելու սկզբունքով՝ սույն օրենքով սահմանված իրավասությունների պատշաճ	
--	--	--	---	--

			իրականացումն ապահովելու նպատակով:»:		
2.	ՀՀ Ազգային ժողովի պետական-իրավական հարցերի մշտական հանձնաժողովի անդամ, պատգամավոր Արծվիկ Մինասյան	61-րդ հոդված, 3-րդ և 5-րդ մասեր	Հաշվի առնելով, որ առաջարկվում է Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասը խմբագրել այնպես, որ բացի կառավարությունից՝ Հանձնաժողովի մյուս անդամների թափուր պաշտոններում թեկնածու առաջադրելու իրավունք ունենան Ազգային ժողովի կառավարող խմբակցությունը և Ազգային ժողովի ընդդիմադիր խմբակցությունը, հետևաբար առաջարկվում է նաև 61-րդ հոդվածի՝ -3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3. Հանձնաժողովի առաջին կազմի անդամների պաշտոնավարման ժամկետներն են՝ 1) երկու անդամի համար՝ երկու տարի. 2) մեկ անդամի համար՝ երեք տարի. 3) մեկ անդամի համար՝ չորս տարի. 4) Հանձնաժողովի նախագահի համար՝ հինգ տարի:» -5-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «5.Սույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-րդ կետով սահմանված ժամկետով Հանձնաժողովի առաջին կազմի երկու անդամներին առաջարկում են համապատասխանաբար Ազգային ժողովի կառավարող	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			խմբակցությունը և Ազգային ժողովի ընդդիմադիր խմբակցությունը, իսկ 2-3-րդ կետերով սահմանված ժամկետները Հանձնաժողովի առաջին կազմի երկու անդամներից ամեն մեկի համար առաջարկում է Կառավարությունը՝ առաջադրման հետ միաժամանակ: »:		
3.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծերի փաթեթում ներառված առանձին օրենքների նախագծերի հոդվածներ (ըստ ձևակերպման առկայության)	Նախագծերի փաթեթում ներառված բոլոր օրենքների նախագծերի ամբողջ տեքստում (ըստ ձևակերպման առկայության) առաջարկում ենք «Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն», «կառավարություն» ձևակերպումները՝ իրենց հոլովաձևերով փոխարինել «Կառավարություն» բառով՝ համապատասխան հոլովաձևերով՝ հիմք ընդունելով Սահմանադրությամբ սահմանված հասկացությունը, ինչպես նաև «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 15-րդ հոդվածի 1-ին մասում սահմանված դրույթը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
4.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծերի փաթեթում ներառված առանձին օրենքների նախագծերի հոդվածներ (ըստ ձևակերպման առկայության)	Նախագծերի փաթեթի ամբողջ տեքստում առաջարկում ենք «ՀՈԴԱՎԱԾ» բառերը փոխարինել «Հոդված» բառով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասում սահմանված դրույթը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

5.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծերի փաթեթում ներառված առանձին օրենքների նախագծերի հոդվածներ (ըստ ձևակերպման առկայության)	Նախագծերի փաթեթում առաջարկում ենք, հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի սահմանումը, Սահմանադրության և օրենքների հիման վրա և դրանց իրականացումն ապահովելու նպատակով օրենքով լիազորված լինելու դեպքում Սահմանադրությամբ նախատեսված մարմինների կողմից ընդունվող նորմատիվ իրավական ակտը հիշատակելիս օգտագործել «ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտ» հասկացությունը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
6.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդվածի 2-6-րդ մասեր	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի՝ 2-րդ մասում առաջարկում ենք «իրավաբանական անձ» բառերից հետո լրացնել «կամ անհատ ձեռնարկատեր» բառերը՝ հնարավորություն տալով, որպեսզի նշված սուբյեկտները ևս կարողանան կամավոր ստանձնել սույն օրենքից բխող կիբեռանվտանգության ապահովման պարտավորություններ կամ հրաժարվել դրանցից: -3-րդ մասի 1-ին կետում «3» թիվը փոխարինել «4» թվով, իսկ 2-րդ կետից հանել «կառավարման» բառը, քանի որ օրենքը տարածվելու է նաև ՀՀ Սահմանադրությամբ սահմանված այլ	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			պետական մարմինների վրա (մասնավորապես՝ անկախ և ինքնավար մարմինների). տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով: - 4-րդ մասում առաջարկում ենք «աջակցության» բառից առաջ լրացնել «պետական» բառը՝ հիմք ընդունելով «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» օրենքի անվանումը. 5-րդ մասում «օգտագործվող» բառը փոխարինել «շահագործվող» բառով՝ իմաստային տարընկալումներից խուսափելու համար: 6-րդ մասում «օգտագործմանն» բառը փոխարինել «շահագործմանն» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով:		
7.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդված	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ -1-ին և 4-րդ կետերում «անհերքելիությունը (non repudiation)» բառերը փոխարինել «ճշգրտությունը» բառով՝ հիմք ընդունելով միջազգայնորեն ճանաչված CIA Triad-ի accuracy (ճշգրտություն) տերմինը և «Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի համահունչ ձևակերպումը. -5-րդ կետում «շրջակա միջավայրի» բառերից հետո լրացնել «, հասարակական կարգի, միջազգային հարաբերությունների և կառավարման շարունակականության	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			(governance continuity)» բառերը՝ հիմք ընդունելով կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքների նույնականացման նշված չափանիշների կիրառումը՝ ըստ լավագույն միջազգային փորձի և TAG International-ի կողմից ՀՀ-ի համար կազմված մեթոդոլոգիայի. -7-րդ կետից հանել «կառավարման» բառը, քանի որ օրենքը տարածվելու է նաև ՀՀ Սահմանադրությամբ սահմանված այլ պետական մարմինների վրա (մասնավորապես՝ անկախ և ինքնավար մարմինների). -14րդ կետում «օգտագործման» բառը փոխարինել «շահագործման» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով: - 18-րդ կետում « իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ» բառերը փոխարինել «իրավաբանական անձ, անհատ ձեռնարկատեր կամ աշխատանքային պայմանագրով ներգրավված ֆիզիկական անձ» բառերով, «ով» բառը փոխարինել «ովքեր» բառով, «է» բառը «են» բառով՝ հաշվի առնելով այն, որ ֆիզիկական անձինք ինքնուրույն աուդիտ չեն կարող անցնել:		
8.	ՀՀ կառավարություն	4-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«Կիրեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ - 1-ին կետում «անվտանգության» բառը փոխարինել «կիրեռանվտանգության» բառով, իսկ «կազմակերպում է» բառերից	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			հետո լրացնել «այն շահագործող» բառերը: -2-րդ կետում նշված «օգտագործման» բառը փոխարինել «շահագործման» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով: - 4-րդ կետում «որքան» բառը փոխարինել «քան» բառով, -5-րդ կետում «սկզբունք» բառից հետո լրացնել «(confidentiality)» բառը, իսկ «մուտքի» բառը փոխարինել «հասանելիության» բառով, քանի որ մուտքն ինքնին չի ենթադրում հասանելիության ապահովում: -7-րդ կետում «(non repudiation)» բառերը փոխարինել «(integrity)» բառով և այն գրել «սկզբունք» բառից հետո, իսկ «հուսալիություն, ամբողջականությունը և անհերքելիությունը» բառերը փոխարինել «հուսալիությունը և ճշգրտությունը» բառերով՝ հիմք ընդունելով միջազգայնորեն ճանաչված CIA Triad-ի accuracy (ճշգրտություն) տերմինը և «Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի համահունչ ձևակերպումը.: - 8-րդ կետում «սկզբունք» բառից հետո լրացնել «(availability)» բառը՝ ձևակերպման միջազգայնորեն հայտի տարբերակը նշելու համար:		
9.	ՀՀ կառավարություն	5-րդ հոդված 1-ին մաս	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 5-րդ հոդվածի առաջին մասն առաջարկում ենք համարակալել հիմք	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասը:		
10.	ՀՀ կառավարություն	6-րդ հոդված 1-ին մաս	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ -1-ին կետում «և դրանից բխող միջոցառումների ծրագրի մշակում» բառերը փոխարինել «կամ գործողությունների ծրագրի մշակում» բառերով՝ հաշվի առնելով, որ ներկայումս վերանայվում է ռազմավարական պլանավորման գործընթացները: Դա հնարավորություն կտա խուսափել հետագայում անվանումների ճիշտ կիրառման խնդիրներից: -7-րդ կետում «համակարգերի» բառը փոխարինել «համակարգերում» բառով: -8-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «8) կենսական նշանակության ոլորտներում նույնականացված կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքների, դրանք շահագործող ծառայություն մատուցողների և կիբեռանվտանգության պահանջների ապահովման, վերահսկման համար պատասխանատու պետական մարմինների ցանկը սահմանելու մասին Կառավարության որոշման նախագծի մշակում և ներկայացում Կառավարության հաստատմանը.»: Նոր խմբագրությամբ տարբերակը հնարավորություն կտա առավել որոշակի ձևակերպել ընդունվելիք ենթա	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			օրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտի անվանումը: - 10-րդ կետում առաջարկում ենք «իրավաբանական անձի» բառերից հետո լրացնել «կամ անհատ ձեռնարկատիրոջ» բառերը՝ հնարավորություն տալով, որպեսզի նշված սուբյեկտները ևս կարողանան կամավոր ստանձնել սույն օրենքից բխող կիբեռանվտանգության ապահովման պարտավորություններ կամ հրաժարվել դրանցից:		
11.	ՀՀ կառավարություն	7-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ - 8-րդ կետում առաջարկում ենք «պահպանման մասով» բառերը փոխարինել «պահպանմանն ուղղված» բառերով, «մարմինների» բառից հետո լրացնել «ինչպես նաև իրավաբանական անձանց» բառերը, իսկ «ինչպես նաև» բառերը հանել, ապահովելով նաև մասնավոր հատվածի հետ համագործակցությունը. -9-րդ «3» թիվը փոխարինել «4» թվով՝ ներքին հղումը ճիշտ կատարելու նպատակով. -13-րդ կետում նշված «օգտագործման» բառը փոխարինել «շահագործման» բառով տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով: -16-րդ կետում «օրենքով սահմանված կարգով» բառերը տեղափոխել նախադասության սկիզբ՝ ձևակերպելով	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			հետևյալ կերպ՝ «սույն օրենքով սահմանված կարգով»՝ տարընկալումներից խուսափելու նպատակով: - 21-րդ կետում «ներկայացնում է» բառից առաջ լրացնել «Լիազոր մարմին» բառերը: -28-րդ կետում «կիրեռանվտանգության գործառնությունների կենտրոնի (SOC)» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «կիրեռանվտանգության գործառնությունների կենտրոնի (Security Operations Center (SOC))» բառերով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով: -22-րդ կետում «աջակցության» բառը փոխարինել «աջակցություն է» բառերով: -29-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «29) օրենքով նախատեսված լիազորությունների իրականացման նպատակով ձևավորում է աշխատանքային խմբեր, հանձնաժողովներ, սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքների նույնականացման նպատակով ստեղծում է միջգերատեսչական հանձնաժողով:»: Դա անհրաժեշտ է՝ հիմք ընդունելով չափանիշները կիրառելու համար հանձնաժողով ստեղծելու անհրաժեշտությունը: Նախագծով նախատեսված սուբյեկտներին	
--	--	--	--	--

			նույնականացնելու Ինքնավար մարմնի գործառույթը (իրավասությունը) օրենքում ամրագրելու նպատակով առաջարկվում է -29-րդ կետից հետո լրացնել նոր 30-32-րդ կետեր՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «30) սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքների նույնականացման չափանիշների հիման վրա նույնականացնում է կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքները, նախնական մշակում է նույնականացված կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքների ցանկն՝ ըստ դրանք շահագործող ծառայություն մատուցողների և ներկայացնում Լիազոր մարմնին. 31) սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն նախնական մշակում է կենսական նշանակության ոլորտներում ծառայությունների տեսակների ցանկը՝ ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգիչների և ներկայացնում է Լիազոր մարմնին. 32) իրականացնում է օրենքով նախատեսված այլ լիազորություններ:»:		
12.	ՀՀ կառավարություն	7-րդ հոդված 3-րդ և 8-րդ մասեր	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 7-րդ հոդվածի՝ - 3-րդ մասում առաջարկում ենք «սույն կետի» բառերը փոխարինել «սույն մասի» բառերով, «միջազգային կազմակերպություններին» բառերից հետո	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			լրացնել «հաստատված ընթացակարգերին համապատասխան» բառերը, «փոխանցել» բառից հետո լրացնել «բացառապես» բառը: 5-րդ մասում «3»թիվը փոխարինել «4» թվով, -հիմք ընդունելով SS ակտիվների կառավարման միասնական մոտեցման ձևավորման, շահագործման կառուցվածքի հստակեցման հայեցակարգը՝ առաջարկվում է լրացնել նոր 8-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «8. Ինքնավար մարմինը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ակտիվների ռեսսորի ստեղծման և կառավարման համակարգի ներդրման Կառավարության կողմից սահմանած կարգին համապատասխան դրանում նշված մարմիններին և կազմակերպություններին տրամադրում է գույքագրման գործիքակազմ, իրականացնում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ռեսսորի աուդիտ, ինչպես նաև կատարում է մեթոդական վերլուծություն:»:		
13.	ՀՀ կառավարություն	9-րդ հոդված 3-րդ մաս 6-րդ կետ	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 9-րդ հոդվածի 3-ին մասի 6-րդ կետում նշված «օգտագործման» բառը փոխարինել «շահագործման» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
14.	ՀՀ կառավարություն	10-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ մասեր	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 10-րդ հոդվածի՝ 1-ին մասն առաջարկում ենք շարադրել	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			հետևյալ խմբագրությամբ. –«1. Ծառայություն մատուցողը, հիմք ընդունելով սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված իր տեղեկատվական համակարգերի ռիսկերի գնահատումը, ռիսկերի գնահատման սանդղակը և կիբեռանվտանգության գործառնության (operational) մոդելը, պարտավոր է նշանակել կիբեռանվտանգության մասնագետ կամ մասնագետներ, բացառությամբ սույն օրենքի 19-րդ հոդվածով նախատեսված կիբեռանվտանգության ապահովումը ամբողջությամբ կիբեռանվտանգության ապահովման ծառայություն մատուցողին պատվիրակելու դեպքի:»՝ հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ մասնագետների հավաքագրումը պետք է կատարվի ծառայություն մատուցողի ռիսկայնության մակարդակին համապատասխան: -2-րդ մասում առաջարկում ենք «կարգը» բառից հետո լրացնել «և որակավորման ճանաչման կարգը» բառերը, իսկ «կարող է սահմանել» բառերը փոխարինել «սահմանում է» բառերով:		
15.	ՀՀ կառավարություն	11-րդ հոդված 1-ին մաս	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ 1-ին, 2-րդ և 7-րդ կետերում նշված «օգտագործման» բառը փոխարինել «շահագործման» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			նպատակով: - 2-րդ կետի վերջում «,» կետադրական նշանն առաջարկում ենք փոխարինել «:» կետադրական նշանով:		
16.	ՀՀ կառավարություն	13-րդ հոդվածի 4-րդ, 8-րդ և 10-րդ մաս	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 13-րդ հոդվածի՝ 4-րդ մասում նշված «տիրապետող» բառը փոխարինել «շահագործող» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով: - 8-րդ մասում «տեղեկություն» բառից հետո լրացնել «ստանալիս կամ» բառերը: - 10-րդ մասում առաջարկում ենք «պահանջներին և» բառերը փոխարինել «պահանջներին կամ համապատասխանում են նույն օրենքով սահմանված տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի ծառայողներին ներկայացվող հիմնական» բառերը՝ հաշվի առնելով, որ սահմանափակումներն այն հատկանիշներն են, որոնք պետք է բացակայեն: Նույն մասում առաջարկում ենք «ինչպես նաև» շաղկապը փոխարինել «կամ» շաղկապով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնդունվել է
17.	ՀՀ կառավարություն	14-րդ հոդված	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 14-րդ հոդվածի՝ վերնագրում և առաջին մասում նշված «օգտագործմանը» բառերը փոխարինել «շահագործումը» բառերով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնդունվել է

18.	ՀՀ կառավարություն	16-րդ հոդվածի 1-ից 7-րդ մասեր	«Կիրեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 16-րդ հոդվածի՝ -վերնագրում «շահագործվող» բառը փոխարինել «շահագործվող» բառով: -1-ին մասում «Լիազոր» բառը փոխարինել «Ինքնավար» բառով: -1-ին մասի 1-ին կետում «նշանակության» բառից հետո լրացնել «ոլորտներում» բառը: -1-ին մասի 2-րդ կետն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2) կիրեռմիջադեպի տևողությունը և վտանգավորության աստիճանը տնտեսական ակտիվության, շրջակա միջավայրի, հասարակական կարգի, բնակչության բնականոն կենսագործունեության ապահովման համար, միջազգային հարաբերությունների, կառավարման շարունակականության (governance continuity), ազգային անվտանգության կամ բնակչության առողջության վրա.»՝ հիմք ընդունելով կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքների նույնականացման նշված չափանիշների կիրառումը՝ ըստ լավագույն միջազգային փորձի և TAG International-ի կողմից ՀՀ-ի համար կազմված մեթոդոլոգիայի. - 2-րդ մասն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2. Կենսական նշանակության ոլորտներում նույնականացված կրիտիկական	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
-----	----------------------	----------------------------------	--	---	-------------

			տեղեկատվական ենթակառուցվածքների, դրանք շահագործող ծառայություն մատուցողների և կիրեռանվտանգության պահանջների ապահովման, վերահսկման համար պատասխանատու պետական մարմինների ցանկը հաստատում է Կառավարությունը:»: Առաջարկվող խմբագրությունը նպատակ է հետապնդում առավել հստակեցնելու կարգավորումը: Հիմք ընդունելով միջազգայնորեն և NIS2 դիրեկտիվով առանձնահատուկ սահմանված սուբյեկտների ցանկը՝ 3-րդ մասն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3. Օրենքի ուժով, առանց նույնականացման չափանիշների կիրառման, կրիտիկական տեղեկատվական ենթակառուցվածքներ են համարվում. 1) որակավորված վստահության ծառայությունների մատուցման համար շահագործվող տեղեկատվական համակարգերը, 2) բարձր մակարդակի դոմեյնային անունների ռեգիստրի ծառայությունների մատուցման համար շահագործվող տեղեկատվական համակարգերը, 3) դոմեյնային անունների համակարգի (DNS) ծառայությունների մատուցման համար շահագործվող տեղեկատվական համակարգերը,		
--	--	--	--	--	--

			4) պետական մարմինների, օրենքով սահմանված կարգով խոշորացված համայնքների, Երևանի և Գյումրու համայնքների կողմից հանրությանը ծառայությունների մատուցման համար շահագործվող տեղեկատվական համակարգերը, 5) էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների կամ ինտերնետ հասանելիության ծառայությունների մատուցման համար շահագործվող տեղեկատվական համակարգերը, որոնք շահագործող իրավաբանական անձինք համապատասխանում են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» օրենքով նախատեսված միջին ձեռնարկատիրության սուբյեկտների դասակարգման չափանիշներին:»: 3-րդ մասով նախատեսված կարգավորումն էլ առաջարկում ենք նախատեսել 4-րդ մասով, իսկ մյուս մասերի համարակալումն առաջարկում ենք փոփոխել՝ ապահովելով հաջորդական համարակալում: լրամշակված 7-րդ մասում «5» թիվը փոխարինել «6» թվով:		
19.	ՀՀ կառավարություն	17-րդ հոդված 1-ին մաս	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 17-րդ հոդվածի՝ - 1-րդ մասի 1-ին պարբերությունում «դրա» բառն առաջարկում ենք փոխարինել «դրանց» բառով.	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնորհակալ եմ

20.	ՀՀ կառավարություն	19-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասեր	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 19-րդ հոդվածի 1-մասում «ապահովումը» բառից հետո լրացնել «կամ դրա մի մասը» բառերը: Հիմք ընդունելով այն, որ ֆիզիկական անձինք չեն կարող աուդիտ անցնել՝ նույն հոդվածի 3-րդ մասում «ծառայություն մատուցողը պարտավոր է» բառերը փոխարինել «ծառայություն մատուցող իրավաբանական անձինք կամ անհատ ձեռնարկատերերը պարտավոր են» բառերով, իսկ «աուդիտ:» բառից հետո լրացնել «, որի արդյունքում գնահատվում է կիբեռանվտանգության ապահովման ծառայություն մատուցողի ներքին կանոնակարգերի և դրանց կիրարկման համապատասխանությունը սույն օրենքի պահանջներին:», որպեսզի հստակեցվի որ վերջիններիս աուդիտի արդյունքում ստուգվում է իրենց ներքին կանոնակարգերի համապատասխանությունը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
21.	ՀՀ կառավարություն	22-րդ հոդված 4-րդ և 7-րդ մաս	Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 22-րդ հոդվածի 7-րդ մասի երկրորդ նախադասությունում «Ինքնավար մարմնի» բառից հետո լրացնել «կողմից» բառը: 4-րդ մասից սկսած վերնայել 22-րդ հոդվածի մասերի համարակալումը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

22.	ՀՀ կառավարություն	23-րդ հոդված 1-ին մաս	Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում «պատասխանատվության» բառից առաջ լրացնել «ծառայություն մատուցողի նկատմամբ» բառերը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
23.	ՀՀ կառավարություն	25-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ և 5-րդ մասեր	«Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքի նախագծի 25-րդ հոդվածի՝ 1-ին մասի 1-ին կետում առաջարկում ենք «հետո» բառը փոխարինել «պահից» բառով: - 1-ին մասի 2-րդ կետում առաջարկում ենք «3-րդ մասի 2-րդ, 4-6-րդ» ձևակերպումը փոխարինել « 3-րդ մասի 1-ին, 4-5-րդ» ձևակերպմամբ, իսկ «հետո» բառն առաջարկում ենք փոխարինել «պահից» բառով: -2-րդ մասի «ովքեր» բառը փոխարինել «որոնք» բառով: -5-րդ մասում «կիրառվող» բառը փոխարինել «շահագործվող» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
24.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի առանձին հոդվածներ (ըստ ձևակերպման առկայության)	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծում առաջարկում ենք վերանայել ամբողջ տեքստում կիրառված և/կամ ձևակերպումները՝ համապատասխանեցնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի բովանդակությանը և հաշվի առնելով, որ «և/կամ» գրելաձևը կիրառելի չէ:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

25.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում առաջարկում ենք «(այսուհետ՝ Ինքնավար մարմին)» բառերը հանել, քանզի օրենքի հետագա տեքստում կիրառվելու է սահմանված հասկացությունը, այն է՝ «Ինքնավար մարմին»:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնդունվել է
26.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդվածի 1-ին մասի և առանձին հոդվածներ (ըստ ձևակերպման առկայության)	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի մի շարք հոդվածներում կիրառվում է «հանրային տեղեկություն» հասկացությունը՝ համապատասխան հոլովածներով: Մինչդեռ «Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում «հանրային տեղեկություն» հասկացության համար սահմանվել է կրճատ տարբերակ, այն է՝ «(այսուհետ՝ տեղեկություն)»: Հիմք ընդունելով վերոգրյալն՝ առաջարկում ենք «Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծում կիրառել մեկ միատեսակ ձևակերպում:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնդունվել է
27.	ՀՀ կառավարություն	6-րդ հոդված 3-րդ և 5-րդ մասեր	Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի՝ -3-րդ մասում «Նշված գումարի» բառերը առաջարկում ենք փոխարինել «Այդ ծախսերի» բառերով՝ դրույթի բովանդակությունն առավել հստակ սահմանելու համար: - 5-րդ մասում «պահանջում է » բառից հետո լրացնել «ստանալ» բառը՝ դրույթի	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնդունվել է

			բովանդակությունն առավել հստակ սահմանելու համար:		
28.	ՀՀ կառավարություն	8-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք՝ - «անկախ և ինքնավար պետական մարմինները» բառերը փոխարինել «անկախ պետական և ինքնավար մարմինները» բառերով՝ հիմք ընդունելով Սահմանադրությամբ սահմանված հասկացությունները, ինչպես նաև «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասում սահմանված դրույթը, - «համայնքերը» բառից հետո լրացնել «, Երևան և Գյումրի համայնքները» բառերով, քանի որ Երևան և Գյումրի համայնքները չեն հանդիսանում օրենքով սահմանված կարգով խոշորացված համայնքներ և դուրս էին մնացել նշված դրույթի կարգավորման շրջանակից:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
29.	ՀՀ կառավարություն	9-րդ հոդված 1-ին մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք՝ - «հարթակում» բառից հետո լրացնել « ընդգրկված» բառը՝ դրույթի բովանդակությունն ամբողջացնելու համար, - «չափորոշիչները» բառը և կետադրական	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			նշանը հանել, –«պահանջները, շտեմարանները տեղեկությունների մուտքի հարթակին միացնելու կարգը» բառերը փոխարինել «պահանջները» բառով, քանի որ տեղեկությունների մուտքի միասնական հարթակն, ըստ էության, ապահովում է օգտատերերին թվային ծառայությունների մատուցման միասնական հարթակ, և առանձին շտեմարաններն այդ հարթակին միացնելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:		
30.	ՀՀ կառավարություն	11-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 11-րդ հոդվածի 4-րդ մասում առաջարկում ենք «առաջին» բառը փոխարինել «1-ին» թվով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է
31.	ՀՀ կառավարություն	12-րդ հոդվածի 4-րդ մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասում առաջարկում ենք «կան» բառը փոխարինել «կամ այդ» բառով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է
32.	ՀՀ կառավարություն	16-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «15-րդ» թվից առաջ լրացնել «սույն օրենքի» բառերը՝ կիրառված հղման հստակությունն ապահովելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է
33.	ՀՀ կառավարություն	16-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «Նշված» բառը փոխարինել «Տվյալների շտեմարանի կառավարչի հետ կնքվող» բառերով՝ դրույթի	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է

			հստակությունն ապահովելու նպատակով:		
34.	ՀՀ կառավարություն	20-րդ հոդվածի 4-րդ և 7-րդ մասեր	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 20-րդ հոդվածի՝ - 4-րդ մասում առաջարկում ենք «սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ մասում նշված տվյալների շտեմարանների» բառերը փոխարինել «ոչ պետական տեղեկատվական համակարգի՝ սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 5- րդ մասում նշված տվյալների շտեմարանների» բառերով՝ հղման հստակությունն ապահովելու նպատակով: - 7-րդ մասում առաջարկում ենք «Նշված» բառը փոխարինել «Տվյալների փոխանակման շերտին միանալու» բառերով՝ դրույթի հստակությունն ապահովելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
35.	ՀՀ կառավարություն	24-րդ հոդվածի 3-րդ մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 24-րդ հոդվածի 3-րդ մասում առաջարկում ենք «կայքում» բառը փոխարինել «կայքէջում» բառով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
36.	ՀՀ կառավարություն	26-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	«Հանրային տեղեկությունների մասին» օրենքի նախագծի 26-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առաջարկում ենք « վեբ-կայքերը» բառերը փոխարինել «կայքէջերը» բառով՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

37.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի ամբողջ տեքստում	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծում առաջարկում ենք համասեռ հոդվածները միավորել համապատասխան գլուխներում՝ հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ մասի կարգավորումները:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
38.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված, 1-ին մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «իրավասությունների» բառից հետո լրացնել «, վերահսկողության» բառը՝ նկատի ունենալով, որ հիշյալ օրենքի նախագծի կարգավորման առարկան ներառում է նաև վերահսկողության հետ կապված հարաբերությունները:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
39.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	Առաջարկում ենք «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածի՝ - 2-րդ մասում «գործառույթները» բառից հետո լրացնել՝ ««Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքով նախատեսված» բառերը՝ նկատի ունենալով, որ «կարգավորող և վերահսկող այլ մարմիններ» հասկացության սահմանումը տրված է նշված օրենքով: - 2-րդ մասի 1-ին, 2-րդ կետերում, 3-րդ կետում, նույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերում «կարգավորող և վերահսկող մարմիններ» ձևակերպումը համապատասխան հոլովածներով փոխարինել «կարգավորող և վերահսկող այլ	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			մարմիններ» ձևակերպմամբ՝ համապատասխան հոլովածներով՝ ձևակերպումների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով: - 2-րդ մասում «համագործակցությունը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա» բառերը փոխարինել «համագործակցության ձևերն են» բառերով՝ հաշվի առնելով, որ նույն մասի կետերով նախատեսվող կարգավորումները իրենց բնույթով «սկզբունք» չեն հանդիսանում: - 2-րդ մասի 1-ին կետում «մարմն» բառն առաջարկում ենք փոխարինել «մարմին» բառով՝ բաց թողնված տառը լրացնելու նպատակով:		
40.	ՀՀ կառավարություն	5-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մաս	Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետից հանել «ունեն» բառը, քանի որ 3-րդ մասում արդեն իսկ առկա է «որն ունի» ձևակերպումը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
41.	ՀՀ կառավարություն	6-րդ հոդված 3, 5-րդ մասեր	Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի՝ 3-րդ մասի 1-ին կետում «հոդվածով» բառն առաջարկում ենք փոխարինել «հոդվածի 3-րդ մասով» բառերով՝ նկատի ունենալով, որ համապատասխան պահանջները սահմանված են սույն օրենքի նախագծի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով: 3-րդ մասում լրացնել նոր՝ 7-րդ. ենթակետ՝	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			հետևյալ բովանդակությամբ. «7) վերջին հինգ տարիների ընթացքում ունեցել է Հանձնաժողովի գործունեության ոլորտներում գործունեություն իրականացնող առևտրային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում մասնակցություն (բաժնեմաս, բաժնետոմս, փայ):»: Նման պահանջի սահմանումը հնարավորություն կտա ի սկզբանե խուսափել շահերի բախման հնարավոր դեպքերից: 5-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «5. Հանձնաժողովի նախագահի կամ անդամի պաշտոնում թեկնածուն առաջադրվում է սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված կարգով տեղեկացվելուց, ինչպես նաև Հանձնաժողովի նախագահ կամ անդամ նշանակելու մասին Ազգային ժողովի որոշումը չընդունվելուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում: Եթե Կառավարությանը կամ Ազգային ժողովի կառավարող խմբակցությանը վերապահված հանձնաժողովի անդամի թափուր պաշտոնում սահմանված ժամկետում թեկնածու չի առաջադրվում, ապա նույն մարմինն այդ պաշտոնում թեկնածու առաջադրում է մեկամսյա ժամկետում: Եթե Ազգային ժողովի ընդդիմադիր խմբակցությանը վերապահված՝		
--	--	--	--	--	--

			Հանձնաժողովի անդամի պաշտոնում սահմանված ժամկետում թեկնածու չի առաջադրվում, ապա Ազգային ժողովի կառավարող խմբակցությունն այդ պաշտոնում թեկնածու առաջադրում է մեկամսյա ժամկետում:»՝ հաշվի առնելով, որ փոփոխվել են Հանձնաժողովի անդամի թեկնածու առաջադրելու մարմինների կազմը: 6-րդ մասում լրացնել նոր՝ երկրորդ նախադասություն՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Եթե Հանձնաժողովի անդամ նշանակելու մասին Ազգային ժողովի որոշումը չի ընդունվում, ապա նույն մարմնի կողմից այդ պաշտոնում թեկնածու առաջադրելու իրավունքը պահպանվում է:»՝ նպատակ ունենալով, որպեսզի ԱԺ-ի կողմից որոշում չընդունելու դեպքում պահպանվի Հանձնաժողովի անդամի թեկնածու առաջադրելու տվյալ մարմնի իրավունք:»:		
42.	ՀՀ կառավարություն	7-րդ հոդված 2-րդ մաս	Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 7-րդ հոդվածի՝ -2-րդ մասում առաջարկում ենք «Հանձնաժողովի» բառից առաջ լրացնել «Եթե» բառը, «նշանակումը» բառից հետո լրացնել «կատարվում է» բառերը, իսկ «կատարվելու դեպքում» բառերը փոխարինել «, ապա» բառով՝ իմաստային հստակեցում մտցնելու համար:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

43.	ՀՀ կառավարություն	10-րդ հոդված 1-ին մաս	Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 10-րդ հոդված 1-ին մասի՝ -6-րդ կետից առաջարկում ենք հանել «, իրականացնում է օրենքով իրեն վերապահված այլ լիազորություններ» բառերը, քանի որ նույն մասի 8-րդ կետում առաջարկվում է լրացնել, որ հանձնաժողովի նախագահը իրականացնում է սույն օրենքով, այլ օրենքներով և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով նախատեսված այլ լիազորություններ: - 8-րդ կետում «օրենքով» բառից առաջ առաջարկում ենք լրացնել «սույն» բառը, իսկ «օրենքով» բառից հետո լրացնել «այլ օրենքներով և ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով» բառերը՝ կարգավորման հստակ շարադրանք ապահովելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
44.	ՀՀ կառավարություն	12-րդ հոդվածի վերնագիր, 6-րդ և 7-րդ մասեր	Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 12-րդ հոդվածի՝ -վերնագրում «դադարեցումը» բառից հետո լրացնել «և կասեցումը» բառերը՝ նկատի ունենալով, որ հնարավոր է առաջանա Հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները կասեցնելու անհրաժեշտության օբյեկտիվ իրավիճակ, որն առաջարկվում է կանոնակարգել այս հոդվածով: - 6-րդ մասից առաջարկում ենք հանել	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			«վարչապետին և» բառերը, իսկ «Ազգային ժողովի նախագահին» բառերից հետո լրացնել «,ինչպես նաև այն մարմինն, որն իրավասու է տվյալ պաշտոնում թեկնածու առաջադրելու, միաժամանակ՝» հաշվի առնելով, որ առաջարկվում է փոփոխել Հանձնաժողովի անդամի թեկնածու առաջադրելու մարմինների կազմը: - 7-րդ մասում առաջարկում ենք կարգավորումներ նախատեսել նաև Հանձնաժողովի անդամի լիազորությունների կասեցման վերաբերյալ և լրացնել նոր՝ 7-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «7. Հանձնաժողովի անդամի լիազորությունները կասեցվում են սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված եզրակացության ընդունման պահից մինչև «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքով սահմանված կարգով որոշման ընդունումը:»:		
45.	ՀՀ կառավարություն	13-րդ հոդվածի 1-ին մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «մասնագիտական» բառից հետո լրացնել «կառուցվածքային» բառը, քանի որ կարգավորող օրենսդրությամբ կիրառվում է «կառուցվածքային ստորաբաժանում» ձևակերպումը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

46.	ՀՀ կառավարություն	14-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ և 4-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 14-րդ հոդվածի՝ -1-ին մասում առաջարկում ենք «հիմնական» բառից առաջ լրացնել «իսկ» բառը, իսկ «մասնագիտական» բառից հետո «կառուցվածքային» բառը, քանի որ կարգավորող օրենսդրությամբ կիրառվում է «կառուցվածքային ստորաբաժանում» ձևակերպումը: -2-րդ մասում առաջարկում ենք «ՀՀ» հապավումը հանել՝ հաշվի առնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը: -2-րդ մասում «կոմպետենցիաների» բառից հետո հանել «(գիտելիքների, ունակությունների, հմտությունների և վարքագծի պարտադիր պահանջների ամբողջություն)» բառերը, քանի որ նշված հասկացության սահմանումը տրված է «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքում: - 4-րդ մասում «Հանձնաժողովում» բառը փոխարինել «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում» բառերով, իսկ «պարգևատրումների» բառը փոխարինել «պարգևատրման» բառով՝ կարգավորման հստակեցման նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
47.	ՀՀ կառավարություն	16-րդ հոդվածի 1-ին մաս	Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի	Կատարվել է համապատասխան	Ընդունվել է

			նախագծի 16-րդ հոդվածի՝ - 1-ին մասի 6-րդ կետում առաջարկում ենք «իրականացնում» բառը փոխարինել «կազմակերպում» բառով, իսկ «հոսթինգ» բառից հետո լրացնել «օգտագործումը» բառը՝ կարգավորման հստակեցման նպատակով: -2-րդ մասում առաջարկում ենք «նորմատիվ» բառից հետո լրացնել «իրավական ակտեր» բառերը՝ հաշվի առնելով, որ օրենքով լիազորված լինելու դեպքում նորմատիվ իրավական ակտը հիշատակելիս կիրառվում է «ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտ» հասկացությունը:	փոփոխություն:	
48.	ՀՀ կառավարություն	18-րդ հոդված, 5-րդ մաս, 11-13-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 18-րդ հոդվածի՝ -5-րդ մասում առաջարկում ենք «երեք» բառը փոխարինել «չորս» բառով՝ հաշվի առնելով, որ առաջարկվում է Հանձնաժողովի նիստերում որոշումները և եզրակացություններն ընդունվեն Հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ: - 1-ին մասում թեև նշվում է Հանձնաժողովի դռնփակ նիստ գումարելու հնարավորության մասին, սակայն մի շարք ընթացակարգային հարցեր կարգավորված չեն: Հետևաբար, առաջարկվում է 18-րդ հոդվածում կարգավորումներ նախատեսել դռնփակ նիստ գումարելու ընթացակարգային	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			հարցեր՝ լրացնելով նոր 11-13-րդ մասեր՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «11. Շահագրգիռ անձանց շահերի, ներառյալ՝ առևտրային գաղտնիքի, ինչպես նաև պետական անվտանգության, հասարակական կարգի կամ բարոյականության պաշտպանության նպատակով Հանձնաժողովը որոշում է կայացնում նիստը կամ դրա առանձին մասն անցկացնել դռնփակ: 12. Հարցը կամ դրա մասը դռնփակ նիստում քննելու մասին հարցը քննարկվում է դռնփակ: 13. Հարցը կամ դրա մասը դռնփակ նիստում քննելու մասին որոշում կայացվելու դեպքում նիստին կամ դրա առանձին մասին մասնակցելու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակը որոշում է Հանձնաժողովի նախագահը:»:		
49.	ՀՀ կառավարություն	20-րդ հոդված 1-ին մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք փոխել Հանձնաժողովի որոշումների և եզրակացությունների ընդունման համար անհրաժեշտ ձայների քանակը՝ առաջարկելով, որ դրանք ընդունվեն Հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ: Հետևաբար առաջարկվում է 20-րդ հոդվածի 1-ին մասում «նիստին մասնակցող անդամների» բառերը փոխարինել	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			«Հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թվի» բառերով:		
50.	ՀՀ կառավարություն	25-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 25-րդ հոդվածի՝ - 1-ին մասում առաջարկում ենք «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքին հղում կատարելիս առաջարկում ենք «օրենքով» բառին նախորդող «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը: -2-րդ մասում «Հանձնաժողովի» բառն առաջարկում ենք փոխարինել «Հանձնաժողովի» բառով՝ տառասխալն ուղղելու նպատակով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
51.	ՀՀ կառավարություն	28-րդ հոդվածի վերնագիր, 1-4-րդ մասեր, 8-րդ մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 28-րդ հոդվածի՝ -վերնագրում «և համապատասխանության գնահատում» բառերն առաջարկում ենք հանել, քանի որ համապատասխանության գնահատում իրականացնելը վերահսկողության միջոց է: 1-ին մասում «3» թիվն առաջարկում են փոխարինել «2» թվով՝ ներքին հղումները ճիշտ կատարելու համար:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			2-րդ և 3-րդ մասերը առաջարկում ենք տեղեկրով միմյանց հետ փոխել՝ մտքի տրամաբանական հաջորդականությունը ապահովելու նպատակով, 3-րդ մասից հանել «այլ» բառը՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով, 4-րդ մասից «վերահսկող» բառից հետո լրացնել «այլ» բառը՝ տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով, 8-րդ մասում «3» թիվը փոխարինել «2» թվով, իսկ «այլ» բառը հանել՝ ճիշտ ներքին հղում կատարելու և տերմինների միատեսակ կիրառություն ապահովելու նպատակով:		
52.	ՀՀ կառավարություն	30-րդ հոդված 2-րդ մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 30-րդ հոդվածի՝ -1-ին մասի 2-րդ կետում «պարտավոր է» բառերն առաջարկում ենք հանել՝ իմպերատիվ-հրամայական ոճը պահպանելու համար: - 2-րդ մասում երկրորդ նախադասությունն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Գնահատող խմբի անդամները, հրավերի առկայության դեպքում, կարող են մասնակցել վերահսկվող իրավաբանական անձի կառավարման մարմինների նիստերին, ժողովներին և քննարկումներին, ներկայացնել համապատասխանության գնահատման արդյունքները, հնարավոր	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է

			հետևանքները:»՝ հիմք ընդունելով, որ գնահատող խմբի անդամները կարող են մասնացել նիստերին միայն այդպիսի հրավեր ունենալու դեպքում:		
53.	ՀՀ Կառավարություն	35-րդ հոդված 1-ին մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 35-րդ հոդված 1-ին մասից հանել «կամ համապատասխանության գնահատման արձանագրությունը ստորագրելուց հրաժարվելը» բառերը, քան որ արձանագրություն չստորագրելը չի կարող դիտարկվել որպես խոչընդոտում:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
54.	ՀՀ Կառավարություն	36-րդ հոդված 1-ին և 5-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 36-րդ հոդվածի՝ - 1-ին մասում առաջարկում ենք «այն» բառը փոխարինել «այլ» բառով: -5-րդ մասում «կառավարչին:» բառից հետո լրացնել «, բացառությամբ սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված՝ տեղեկատվական համակարգի կառավարչի համաձայնությամբ մշտադիտարկում իրականացնելու դեպքի:» բառերը՝ ներքին հակասություններից խուսափելու համար:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
55.	ՀՀ Կառավարություն	40-րդ հոդված 1-ին և 2-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 40-րդ հոդվածի՝ 1-ին մասն առաջարկում ենք հանել, քանի որ կրկնվում է «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 17-րդ հոդվածի 4-	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			րդ մասի կարգավորումը, իսկ մյուս մասերի համարակալումը փոփոխել: 2-րդ մասում առաջարկում ենք «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով» բառերը նախատեսել «Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսդրությամբ» բառերից առաջ՝ հաշվի առնելով, որ իրավական պրակտիկայի տեսանկյունից «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքը պետք է կիրառվի նախքան ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրքը: Նշված նաև թխում է «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի պահանջներից: Հաշվի առնելով տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայությունն առանձին ծառայության տեսակ է, անհրաժեշտ է կարգավորում նախատեսել, թե տվյալ ծառայության յուրաքանչյուր պաշտոնի անձնագրի չափանիշները և առանձին պաշտոնների անձնագրերը ով է հաստատում: Հետևաբար, առաջարկվում է լրացնել նոր՝ 3-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «3.Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության յուրաքանչյուր պաշտոն ունի պաշտոնի անձնագիր (աշխատատեղի նկարագիր), որը հաստատում է գլխավոր քարտուղարը: Տեղեկատվական համակարգերի		
--	--	--	---	--	--

			կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնների անձնագրերի չափանիշները հաստատում է Հանձնաժողովի նախագահը:»:		
56.	ՀՀ կառավարություն	41-րդ հոդված	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 41-րդ հոդվածն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ. «Հոդված 41. Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի ծառայողների պաշտոնների համակարգը 1. Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնները դասակարգվում են խմբերի՝ ելնելով այդ պաշտոնները զբաղեցնող անձանց աշխատանքի կազմակերպման և ղեկավարման պատասխանատվության, որոշումներ կայացնելու լիազորությունների, գործունեության ազդեցության, շփումների և ներկայացուցչության, խնդիրների բարդության և դրանց լուծման, ինչպես նաև մասնագիտական գիտելիքների և կոմպետենցիաների տիրապետման տեսանկյունից ներկայացվող պահանջներից: 2. Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնները դասակարգվում են երեք խմբերի, որոնցից յուրաքանչյուրը դասակարգվում է երեք ենթախմբերի: 3. Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնորհակալ եմ

			պաշտոնների անվանումները, խմբերը և ենթախմբերը սահմանում է Հանձնաժողովը՝ որի համար սույն օրենքի 43-րդ հոդվածի առաջին մասում նշված որակավորումները կրում են կողմնորոշիչ բնույթ:»: Նշված փոփոխությունները պայմանավորված է նրանով, որ նոր խմբագրությամբ շարադրվող հոդվածի 1-ին մասով նկարագրված պահանջներին համապատասխանելու համար մասնագետները պետք է անցնեն միջազգայնորեն ճանաչում գտած որակավորումներ, որոնք չեն համապատասխանում պաշտոնների ենթախմբերին: Դրա համար առաջարկվում է օրենքով ամրագրել պաշտոնների խմբերի և ենթախմբերի քանակը, իսկ տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնների անվանումները, խմբերը և ենթախմբերը կսահմանի Հանձնաժողովը հիմք է ընդունելով 41-րդ և 43-րդ հոդվածների 1-ին մասերի պահանջները:		
57.	ՀՀ կառավարություն	42-րդ հոդված 1-ին մասի	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասն առաջարկում եմ շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի ծառայողի պաշտոն զբաղեցնելու համար Հայաստանի	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			Հանրապետության քաղաքացին. 1) պետք է ունենա առնվազն միջնակարգ կրթություն, բացառությամբ տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնների ամենաբարձր խմբի ամենաբարձր ենթախմբի պաշտոնների, որոնք զբաղեցնելու համար Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին պետք է ունենա բարձրագույն կրթություն. 2) պետք է տիրապետի հայերենին. 3) պետք է բավարարի տվյալ պաշտոնի անձնագրով ներկայացվող պահանջներին և առկա չլինի պաշտոնի նշանակման համար օրենքով սահմանված սահմանափակումները. 4) պաշտոնի անձնագրով նախատեսված դեպքերում պետք է ունենա պահանջվող գիտելիքները ու կոմպետենցիաները հիմնավորող փաստաթուղթ (օրինակ՝ որակավորում, սերտիֆիկատ և այլն):»: Նման մոտեցմամբ հնարավորություն կստեղծվի որպեսզի միջազգայնորեն ճանաչում ունեցող և մասնագիտական գիտելիքները ու կոմպետենցիաները հիմնավորող փաստաթուղթ ունեցող մասնագետները դիմեն Հանձնաժողովի մասնագիտական ստորաբաժանումներում աշխատանքի անցնելու համար, իսկ եթե հավակնեն տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության		
--	--	--	--	--	--

			պաշտոնների ամենաբարձր խմբի ամենաբարձր ենթախմբի պաշտոնների, ապա բարձրագույն կրթություն ունենալու պահանջը պարտադիր կհամարվի:		
58.	ՀՀ կառավարություն	43-րդ հոդվածի 3-րդ և 6-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 43-րդ հոդվածի՝ -3-րդ մասն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ. «3. Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնները համալրվում են կա՛մ մրցութային կարգով, կա՛մ փոխադրման կարգով, կա՛մ կադրերի ռեզերվից պաշտոնների համալրման կարգով: Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնները մրցութային կարգով համալրելու կարգը և պայմանները սահմանում է Հանձնաժողովը:»: 3-րդ մասում առաջարկվող խմբագրումը նպատակ ունի հստակեցնել ինքնավար մարմնի լիազորող նորմի շրջանակը՝ տարաբնույթ մեկնաբանություններից խուսափելու նպատակով: - 6-րդ մասն առաջարկում ենք հանել: 6-րդ մասով նախատեսված հարաբերությունների կարգավորումը թողնվել է ինքնավար մարմնի հաստատմանը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Շնդունվել է

59.	ՀՀ կառավարություն	44-րդ հոդված 1-ին և 2-րդ, 4-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 44-րդ հոդվածի՝ - 1-ին մասում առաջարկում ենք «սույն օրենքով սահմանված պահանջները բավարարող կամ բակալավրիատի ուսանող հանդիսացող և սույն օրենքի 46-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի պահանջից բացի, մյուս պահանջները բավարարող անձը:» բառերը փոխարինել «և, բացի սույն օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում նախատեսված՝ մասնագիտական գիտելիքները ու կոմպետենցիաները հիմնավորող փաստաթուղթ ունենալու պահանջից, սույն օրենքով սահմանված մյուս պահանջները բավարարող անձը:» բառերով՝ հաշվի առնելով 46-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկվող փոփոխությունը: -2-րդ մասում լրացնել նոր նախադասություն՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Սույն մասում նշված վերապատրաստման դասընթացներն անցնելու արդյունքների վերաբերյալ Հանձնաժողովի կողմից տրվում է համապատասխան փաստաթուղթ:»: Առաջարկվող լրացումը հստակեցնում է ինքնավար մարմնի լիազորությունների և սկսնակ մասնագետների իրավունքների շրջանակը: 3-րդ մասում լրացնել նոր նախադասություն՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Տեղեկատվական համակարգերի	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
-----	----------------------	---	---	---	-------------

			կարգավորման մարմնում սկսնակ մասնագետների աշխատանքի ժամանակահատվածը համարվում է հանրային ծառայության ստաժ:»: Նշված լրացմամբ երաշխիքներ է ստեղծվում սկսնակ մասնագետների համար, որը համահունչ է ինչպես ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության, այնպես էլ «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի 49-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին: Լրացնել նոր՝ 4-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «4. Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում որպես սկսնակ մասնագետ ներգրավվելու կարգը սահմանում է Հանձնաժողովը:»: 4-րդ մասում կատարվող լրացումը հստակեցնում է ինքնավար մարմնի գործառույթների շրջանակը և լիազորում է ընդունել իրավական ակտ, որը նախկին տարբերակում բացակայում էր:		
60.	ՀՀ կառավարություն	45-րդ հոդված 2-րդ մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 45-րդ հոդվածի՝ - 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ. «2. Հանձնաժողովի քաղաքացիական ծառայողները պաշտոնի նշանակվում և պաշտոնից ազատվում են «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով սահմանված կարգով:»՝	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			ընթացակարգը հստակեցնելու համար: 2-րդ մասով նախատեսված կարգավորումը շարադրել երրորդ մասում և համապատասխանաբար փոփոխել մյուս մասերի համարակալումը:		
61.	ՀՀ կառավարություն	46-րդ հոդվածի 6-րդ և 7-րդ մասեր մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 46-րդ հոդվածի՝ -6-րդ մասն առաջարկում ենք հանել: Նշված հարաբերության կարգավորումը թողնվել է ինքնավար մարմնին, քանի ՀՀ օրենքներով միասնական կարգավորում չկա, մոտեցումները տարբեր են ըստ ծառայության տեսակների: - 7-րդ մասից սկսել փոփոխել մասերի հաջորդական համարակալումը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է
62.	ՀՀ կառավարություն	47-րդ հոդված 1-3-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 47-րդ հոդվածի՝ -1-ին և 2-րդ մասերն առաջարկում ենք միավորել և շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ. «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի ծառայողի (բացառությամբ կադրերի ռեզերվում գտնվող անձանց) առաջխաղացումն առանց մրցույթի իրականացվում է համապատասխան պաշտոնի առանձնահատկություններով պայմանավորված կատարողականի գնահատման գործընթացի արդյունքների հիման վրա:»՝ հաշվի առնելով 45-րդ	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է

			հոդվածում առաջարկվող փոփոխությունները: -3-րդ մասի համարակալումը փոխել և «կազմակերպման» բառից հետո հանել «և» շաղկապը:		
63.	ՀՀ կառավարություն	49-րդ հոդված 1-ին և 2-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ 6-րդ կետում «մահացած հայտարարվելու» բառերն անհրաժեշտ է փոխարինել «մահացած ճանաչելու» բառերով՝ նկատի ունենալով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 47-րդ հոդվածը: -11-րդ կետն առաջարկում ենք հանել, քանի որ 11-րդ կետի պահանջը տեխնիկական վրիպակ արդյունքում էր նախատեսվել: Այս օրենքում ծառայողների նկատմամբ սահմանված չէ շարունակական մասնագիտական զարգացման կրեդիտներ հավաքելու պայանջ, հետևաբար, չի կարող հիմք հանդիսանալ պաշտոնից ազատման համար: 2-րդ մասում «մահվան» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «կամ պաշտոնից ազատման» բառերը՝ հաշվի առնելով, որ ծառայողին պաշտոնից ազատելուց ևս դադարում են նրա պարտականությունները:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
64.	ՀՀ կառավարություն	50-րդ հոդված 1-ին մասի 3-րդ և 5-րդ կետեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝		

			-3-րդ կետն առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ նոր խմբագրությամբ. «3) աշխատանքի համար ստանալ համարժեք վարձատրություն.» -5-րդ կետում «սահմանված կարգով վերապատրաստվելու» բառերը փոխարինել «մասնագիտական գիտելիքների և կոմպետենցիաների բարելավման համար սահմանված կարգով մասնակցել վերապատրաստումների՝» բառերով՝ առավել հստակեցնելով կարգավորումը:		
65.	ՀՀ կառավարություն	53-րդ հոդված 1-ին մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 53-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում «գործունեության էթիկայի» բառերը փոխարինել «սահմանված վարքագծի» բառերով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
66.	ՀՀ կառավարություն	58-րդ հոդվածի վերնագիր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 58-րդ հոդվածի վերնագրում առաջարկում ենք «ծառայողի» բառից հետո լրացնել «և անդամների» բառերը՝ նկատի ունենալով նշված հոդվածի 2-րդ մասը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
67.	ՀՀ կառավարություն	59-րդ հոդված 4-րդ և 9-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 59-րդ հոդվածի՝ 4-րդ մասում «տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «հանրային» բառով՝ նպատակ ունենալով նախատեսել, որ կադրերի ռեզերվում	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			գրանցված լինելու ժամանակահատվածը համարվելու է հանրային ծառայության ստաժ, քանի որ տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայությունն, ինքնին, համարվելու է հանրային ծառայության առանձին տեսակ: 9-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «9. Ծառայության կադրերի ռեզերվը վարելու, կադրերի ռեզերվում գրանցելու, կադրերի ռեզերվից հանելու և կադրերի ռեզերվից պաշտոնների համալրման կարգը սահմանում է Հանձնաժողովը»: Առաջարկվող խմբագրությամբ տարբերակում լրացվել է, որ Հանձնաժողովն է սահմանում նաև կադրերի ռեզերվից պաշտոնների համալրման կարգը, քանի որ հիշյալ օրենքի 43-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանվել է, որ տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության պաշտոնները համալրվում են նաև կադրերի ռեզերվից, իսկ թե ինչ կերպ էր այդ համալրումը կատարվում, կարգավորում չէր նախատեսվել:		
68.	ՀՀ կառավարություն	60-րդ հոդված 1-ին մաս	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 60-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «հաջորդող տասներորդ օրը» բառերը փոխարինել «հաջորդող օրվանից» բառերով՝ նպատակ ունենալով, որպեսզի օրենքն առավել շուտ ուժի մեջ	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			մտնի:		
69.	ՀՀ կառավարություն	61-րդ հոդված 1-ին, 2-3-րդ, 6-րդ, 8-րդ և 11-րդ մասեր	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 61-րդ հոդվածի՝ - 1-ին մասից առաջարկում ենք հանել «սույն օրենքով նախատեսված» բառերը, քանի որ ինքնին հասկանալի է, թե խոսքն ինչի մասին է: - 2-րդ մասում «Կառավարություն» բառն առաջարկում ենք փոխարինել « սույն օրենքով նախատեսված մարմիններն» բառերով, իսկ «իրականացնում է» բառերը փոխարինել «իրականացնում են» բառերով՝ հաշվի առնելով, որ առաջարկվում է փոփոխել Հանձնաժողովի անդամի թեկնածու առաջադրող մարմինների կազմը: -6-րդ մասում «հոդվածի 1-ին մասում նշված ժամկետի մեկնարկից հետո երկու ամսվա ընթացքում» բառերը փոխարինել «օրենքի ուժի մեջ մտնելուց երեք ամսվա ընթացքում» բառերով՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի անդամների նշանակման գործընթացի համար անհրաժեշտ ժամկետները: -8-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Հանձնաժողովը համարվում է ձևավորված, եթե Ազգային ժողովի կողմից նշանակվել են Հանձնաժողովի առնվազն չորս անդամ: Հանձնաժողովն իր կազմավորումից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, հաստատում է իր	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			կանոնադրությունը և կառուցվածքը:»: -8-րդ մասում լրացվող առաջին նախադասությամբ նպատակ ունենք հստակեցնելու, թե կոնկրետ Հանձնաժողովի քանի անդամի նշանակման դեպքում է Հանձնաժողովը համարվելու ձևավորված: Այդ առնչությամբ հաշվի առնելով, որ Հանձնաժողովի նիստի իրավագործության համար նախատեսված է Հանձնաժողովի 4 անդամի պարտադիր ներկայության պահանջ, հետևաբար առաջարկվում է, որ 4 անդամ նշանակվելու դեպքում Հանձնաժողովը համարվի ձևավորված: 11-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «11. Հանձնաժողովի կառուցվածքի, պաշտոնների անվանացանկի և հաստիքացուցակի հաստատումից հետո մինչև հաստիքների օրենքով սահմանված կարգով համալրումը Հանձնաժողովի քաղաքացիական ծառայության հաստիքները զբաղեցվում են «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով սահմանված ժամկետային աշխատանքային պայմանագիր կնքելու կարգով, իսկ տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության հաստիքները զբաղեցվում են սույն օրենքով սահմանված ժամկետային աշխատանքային պայմանագիր կնքելու կարգով:» Առաջարկվող խմբագրությամբ		
--	--	--	--	--	--

			հնարավորություն կստեղծվի հստակ տարանջատել նախքան Հանձնաժողովի քաղաքացիական ծառայության և տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության հաստիքների օրենքով սահմանված կարգով համալրումը, դրանք զբաղեցվեն ժակետային աշխատանքային պայմանագիր կնքելու եղանակով՝ քաղաքացիական ծառայության հաստիքների դեպքում «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքով սահմանված կարգով, իսկ տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնում ծառայության հաստիքների դեպքում այս օրենքով սահմանված կարգով:		
70.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի վերնագիր	«Տեղեկատվության ազատության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծում առաջարկում ենք վերնագրից հանել երկրորդ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ» բառերը՝ ապահովելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը, իսկ «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ» բառը փոխարինել «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» բառով՝ հաշվի առնելով, որ նախագծով նախատեսվում են մեկից ավելի փոփոխություն:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
71.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի վերնագիր	«Պետական գաղտնիքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			նախագծում առաջարկում ենք վերնագրից հանել երկրորդ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ» բառերը՝ ապահովելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը:		
72.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված	«Պետական գաղտնիքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածից առաջարկում ենք հանել «(այսուհետ՝ Օրենք)», «/այսուհետ՝ Օրենք/» ձևակերպումը՝ հիմք ընդունելով այն հանագմանքը, որ «Պետական գաղտնիքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծում օրենքին այլևս հղում չի կատարվում:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
73.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված 2-րդ մաս	««Պետական գաղտնիքի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածով նոր խմբագրությամբ շարադրվող «Պետական գաղտնիքի մասին» օրենքի 7-րդ գլխի 31. 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում կիրառվում է «մշակող (կատարող)», իսկ 2-րդ մասում՝ «մշակող /պատրաստող/» ձևակերպումը: Առաջարկվում է նշված հոդվածի 2-րդ մասում «մշակող /պատրաստող/» բառերը փոխարինել «մշակող (կատարող)» բառերով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
74.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդված	««Պետական գաղտնիքի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածում «մինչև 2026	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			թվականի հունվարի 1-ը» բառերը փոխարինել «սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո վեցամսյա ժամկետում» բառերով՝ նախատեսելով բավարար ժամանակահատված օրենքից բխող իրավական ակտերի մշակման և ընդունման համար:		
75.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի վերնագիր և 1-ին հոդված	«Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի վերնագրից առաջարկում ենք հանել երկրորդ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ» բառերը՝ ապահովելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը: Նաև առաջարկում ենք հիշյալ օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածում «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» օրենքին հղում կատարելիս ևս հանել «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը, իսկ «/այսուհետ՝ Օրենք/» բառերը փոխարինել «(այսուհետ՝ Օրենք)» բառերով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
76.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	«Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «մարմինը» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «:» կետադրական նշանը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

77.	ՀՀ կառավարություն	6-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	««Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «նորմատիվ» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «իրավական» բառը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
78.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված	«Պետական պաշտոններ և պետական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածից առաջարկում ենք հանել «(այսուհետ՝ Օրենք)», ձևակերպումը՝ հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ հիշյալ օրենքի նախագծում «Պետական պաշտոններ և պետական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» օրենքին այլևս հղում չի կատարվում:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
79.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդված	Պետական պաշտոններ և պետական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով նախատեսված կարգավորումն առաջարկում ենք համարակալել:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
80.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված	«Էլեկտրոնային փաստաթղթի և էլեկտրոնային թվային ստորագրության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածում առաջարկում ենք ուժը կորցրած ճանաչել ոչ թե «տեղեկատվական համակարգ»	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			հասկացությունը, այլ համապատասխան չհամարկաված պարբերությունը, ինչպես նշվում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետում:		
81.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդված	«Ազգային անվտանգության մարմինների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով նախատեսվող «Ազգային անվտանգության մարմինների մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածում լրացվող նոր 1.2-րդ մասի համարը տեքստից առաջարկում ենք բաժանել միջակետով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
82.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդված	«Ազգային անվտանգության մարմինների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածում առաջարկում ենք «Ինքնավար մարմնի» բառերից առաջ լրացնել ««Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքով նախատեսված» բառերը, քանի որ Ինքնավար մարմնի համակարգչային արտակարգ իրավիճակների արձագանքման թիմերի մասին նշվում է «Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքում:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
83.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդված	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածում առաջարկում ենք ««Տեղեկատվական համակարգերում անձնական տվյալները մշակելու	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			անվտանգությունն ապահովելուն ներկայացվող պահանջները,» բառերը հանել» բառերը փոխարինել ««Տեղեկատվական համակարգերում անձնական տվյալները մշակելու անվտանգությունն ապահովելուն ներկայացվող պահանջները, կենսաչափական» բառերը փոխարինել «Կենսաչափական» բառով:» բառերով՝ ինկորպորացիայի ժամանակ խնդիրներից խուսափելու նպատակով:		
84.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդված	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով Օրենսգրքում լրացվող նոր՝ 189.31-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առաջարկում ենք վերանայել և հստակեցնել դիսպոզիցիան՝ «Տեղեկատվական համակարգերում տվյալներ կամ տեղեկություններ մշակելու անվտանգությունն ապահովելուն ներկայացվող միջոցառումներ չիրականացնելը կամ օրենքով» բառերը փոխարինելով «Տեղեկատվական համակարգերի անվտանգության միջոցառումների համակարգով նախատեսված պահանջները չպահպանելը կամ տվյալներ կամ տեղեկություններ մշակելուն օրենքով» բառերով, որպեսզի յուրաքանչյուր անձի համար հստակ և	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			որոշակի լինի իր վրա դրված պարտականությունը, դրա բովանդակությունը, ինչպես նաև կանխատեսելի լինեն իր վրա դրված պարտականության չկատարման հետևանքները:		
85.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդված	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածով Օրենսգրքում լրացվող նոր՝ 193.4-րդ հոդվածի՝ - 3-րդ և 5-րդ մասերում առաջարկում ենք հստակեցնել դիսպոզիցիաները՝ դրանք համապատասխանեցնելով «Կիբեռանվտանգության մասին» օրենքով նախատեսված համապատասխան ձևակերպումներին, ինչպես նաև իրավական որոշակիության ապահովման, իրավական շփոթի և տարաբնույթ մեկնաբանությունների առաջացումից խուսափելու համար: Հետևաբար՝ - 3-րդ մասում «չձանուցելը» բառից հետո առաջարկում ենք լրացնել «կամ կիբեռմիջադեպի վերաբերյալ թարմացված տեղեկատվություն չտրամադրելը՝ ներառյալ կիբեռմիջադեպի ծանրության և ունեցած հետևանքների մասով,» բառերը, իսկ 5-րդ մասում «կարգով» բառից հետո հանել «կիբեռմիջադեպի ծանրության, ձեռնարկված միջոցառումների եւ	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

			կիբեռմիջադեպի ունեցած հետեւանքների մասին կազմված հաշվետվությունը,» բառերը: - 9-րդ և 10-րդ մասերում կիրառված «և/կամ» ձևակերպումն առաջարկում ենք փոխարինել «կամ» շաղկապով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի պահանջները:		
86.	ՀՀ կառավարություն	4-րդ հոդված	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածով Օրենսգրքում լրացվող նոր՝ 171.13-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «առաջացնում է» բառից հետո լրացնել «նախագգուշացում կամ» բառերը՝ սահմանելով նաև նախագգուշացման կիրառման հնարավորություն իրավաբանական անձի պաշտոնատար անձի նկատմամբ՝ ապահովելու համար համաչափ պատասխանատվություն բոլոր սուբյեկտների նկատմամբ:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է
87.	ՀՀ կառավարություն	5-րդ հոդված	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 5-րդ հոդվածով Օրենսգրքում լրացվող նոր՝ 243.1-ին հոդվածի համարն առաջարկում ենք վերնագրից բաժանել միջակետով:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է

88.	ՀՀ կառավարություն	1-ին հոդվածի 1-ին մասում	««Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասում «արհեստական բանականության» բառից առաջ առաջարկում ենք լրացնել «,» կետադրական նշանը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է
89.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդված	«Հանրային ծառայության մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածում առաջարկում ենք «գլխավոր պաշտոնների 1-ին» բառերը փոխարինել «ամենաբարձր խմբի ամենաբարձր» բառերով՝ նկատի ունենալով, որ «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքում պաշտոնների խմբերը և ենթախմբերը սահմանող 41-րդ և 42-րդ հոդվածներում կատարվել են փոփոխություններ:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է
90.	ՀՀ կառավարություն	3-րդ հոդված	«Հանրային ծառայության մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածում առաջարկում ենք ճշգրտել համարակալումը:	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է
91.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծերի փաթեթում ներառված առանձին օրենքների նախագծերի նշված հոդվածներ	«Տեղեկատվության ազատության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի, «Պետական գաղտնիքի մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի, «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ	Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Չնդունվել է

			հողվածի, «Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի, «Էլեկտրոնային փաստաթղթի և էլեկտրոնային թվային ստորագրության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի, «Ազգային անվտանգության մարմինների մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածի, «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի, «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի, «Հանրային ծառայության մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածի, «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի, «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում փոփոխություն և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ		
--	--	--	--	--	--

			հողվածի վերնագիրն առաջարկում ենք հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասում սահմանված պահանջը:		
92.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծերի փաթեթում ներառել նոր՝ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ	«Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետով Հանձնաժողովը լիազորվում է օրենքով սահմանված դեպքում դիմել օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններ տեղեկատվական համակարգերի և կիբեռանվտանգության բնագավառում իրավախախտումների կանխման կամ բացահայտման գործում աջակցություն ստանալու նպատակով: Սակայն օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինները չունեն պարտականություն Հանձնաժողովին աջակցելու, քանզի Նախագծերի փաթեթով լրացում չէր կատարվել «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» օրենքի 11-րդ հոդվածում: Հետևաբար «Տեղեկատվական		Ընդունվել է

			համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի նախագծի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի կարգավորման լիարժեքությունը ապահովելու նպատակով առաջարկվում է Նախագծերի փաթեթում ներառել նոր՝ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագիծ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «		
--	--	--	---	--	--

			<u>ՆԱԽԱԳԻԾ</u> ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ «ՕՊԵՐԱՏԻՎ-ՀԵՏԱԽՈՒԶԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ Հոդված 1. «Օպերատիվ- հետախուզական գործունեության մասին» 2007 թվականի հոկտեմբերի 22- ի ՀՕ-223-Ն օրենքի 11-րդ հոդվածի՝ 1) 1-ին մասի 5-րդ կետում «:» կետադրական նշանը փոխարինել «. » կետադրական նշանով:		
--	--	--	---	--	--

			2) 1-ին մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով. «6) աջակցել տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնին՝ տեղեկատվական համակարգերի և կիրճանվտանգության բնագավառում իրավախախտումների կանխման կամ բացահայտման գործում՝ դիմումի հիման վրա հայցվող՝ իրենց հայտնի դարձած տվյալները (տեղեկությունները) տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնին փոխանցելով:»: Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում «Տեղեկատվական համակարգերի կարգավորման մարմնի մասին» օրենքի ուժի մեջ մտնելու պահից: »:		
--	--	--	---	--	--

